

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

stran 3

UNIOR REŠIL BOROVELJSKO ŽELEZARNO

stran 8

UČITELJEV NE BOMO ODPUSČALI

kranjski kolaček

Tavčarjeva ulica v Kranju
telefon 21-237

"Tam na bregu mož stoji,
ker ni sonca, se smeji,"
prepevajo cicibani v vrtcih.
Vsa letošnja zima je
dala snega komaj za tegele postavnega snežaka,
ki ga je oku ujelo na Luši
pod Starim vrhom, pa še
ta se že krepko solzi. Ni
kaj, pomlad je na pragu,
sonce dobiva moč in ptički
že klječajo k svatbi...
Foto: G. Šink

Radovljica, 27. februarja — Predsednik zvezne skupščine dr. Marjan Rožič je v soboto dopoldne v sejni sobi radovljenske občinske skupščine tri ure pojasnil političnemu aktivnu, gospodarstveniku in drugim ustavnem spremembam. Poudaril je, da se moramo o vsem dobro pogovoriti, če hočemo, da se ob sprejemaju ustave ne bo ničče počutil izgranega. — Na sliki: v ospredju Rožič skupaj s predsednikom občinske konference SZDL Antonom Tomanom. — Foto: F. Perdan

Kofjelčani začenjajo javno razpravo o tavnih spremembah

Namisljena ustavna kriza pot metoda pritiska

Loka, 27. februarja — Tisto, kar v drugih (demokratičnih) državah oblikujejo tudi po več let, bi mi radi storili v par mesecih: namisljeno ustavo spremenili državo skoraj do temeljev.

Razprava o ponujenih amandmentih ustanovi se zdaj, pospremili so stališči slovenske ustanovne komisije, seli v "bazo", v vsebine inštitucije, kjer naj bi posebno ustvarjalni ekonomijski pravniki in drugi strokovnjaki v občine. V škofjeloški začenjajo razpravo ta težnja. Zelezniki. Pičla dva mesta premalo za ustvarjalni, za dvosmerno razpravo. Ustavne ne bi govorili samo sami, zato je zelo upravičen, koliko bo v tej hiši dejansko lahko poročenih predlogov. Vsi loški komunistov, to je stareje osnovnih organizacij občinskega komiteje je nalogi ustavnih sprememb v kratko, v poldruži ur, dan dr. Ivan Kristan. Med tem je dejal, da v večjem delu je dejansko lahko poročenje velja prepričanje.

H. Jelovčan

čes da bomo prišli iz krize, če bomo spremenili ustavo. Ta iluzija je zelo nevarna (izkoristiti bo treba druge vzvode ekonomskoga in političnega sistema), ker bo potem nastopilo preveliko razočaranje. Morda so tako razmišljana celo zavestno podpihanata in nasprotniki sprememb ustave oziroma posameznih amandmajev postavljeni v luč sovražnikov države. Nekateri govorijo o ustavnem krizi, je dejal dr. Ivan Kristan, če amandmani ne bi bili sprejeti. S tem umetno dramatizirajo, pritiskajo na ljudi, saj najbrž ničče ne bi bil rad povzročitelj ustavnega kriza. Ustavna kriza je namisljena, je ni; ustavo imamo, smo jo vsi sprejeli, velja. Če pa se nekdo z nečim ne strinja, to ni ustavna kriza. (Več na 2. strani.)

H. Jelovčan

Sprejem v Dupljah — Skakalce, ki so tako dobro odrezali na olimpijskih igrah, so z navdušenjem sprejeli tudi v Dupljah, kjer je doma skakalec Matjaž Zupan. Navijači iz Braslovč, rojstnega kraja Matjaža Debelaka so na Gorenjsko pripljali celo sod vina: da bi Gorenje poplaknili od navijanja suha. Foto: F. Perdan

Uspešnim so vrata odprta

Predvsem zaradi dveh razlogov je slovensko gospodarstvo začelo na Koroškem ustanavljati mešane firme: zaradi lažjega prodora na svetovni trg in pomoči gospodarstvu južne Koroške, v katerega je vpeta tudi gospodarska dejavnost Slovencev. Gospodarsko močnejša manjšina ima več veljave. Brezposeljenost je največji problem dvojezične južne Koroške in živelj iz teh krajev, nemško in slovensko govoreči, mora s trebuhom za kruhom, kjer je za slovensko besedo še manj prostora.

Protislovensko in protijugoslovensko nastrojeni politiki na Koroškem so vpili in še vpijejo, da so mešana podjetja "rdeča komunistična nevarnost z juga", vendar tamkajšnje gospodarstvo sprejema vsakogar, kdor je uspešen, kdor prinaša kapital in je voljan prevzeti nase tudi del gospodarskih težav tega dela sosednje Av-

strije. Na politične predstodke se poslovneži prav posebno ne ozirajo.

Na Koroškem sedaj dela okrog 15 mešanih podjetij, večinoma uspešno: tovarna in hotel Obir, hotel Korotan, IMP Metal Šentjakob, Elan Brnca, Intrade, IPH Žitaras, Kobra Smihel, Comet Zreče in še nekateri, od preteklega tedna dalje pa še Unior Zreče v Borovljah. Neuspešnih mešanih podjetij prek meje ne potrebujemo, saj nam ne povzročajo le gospodarske škode, ampak nam kradejo ugled. Tja čez dobro vedo, kaj je dobro gospodarjenje, kaj je poslovnost in glede tega ni slepih miši, kakršnih smo vajeni doma.

Zakaj mešana podjetja prek meje, zakaj tega kapitala ne vnovčimo doma. Odgovori so poslovni, logični: avstrijska ekonomija je bolj odprta v svet, manj problemov pa je tudi pri uvozu surovin in reprodukcijskega materiala. Splet vseh prednosti ima v končni fazi za Jugoslavijo izredno pozitivni rezultat: menjava med Jugoslavijo in Avstrijo se povečuje. Prepričljiva sta že dva podatka: v mešanih firmah na Koroškem je dobio delo 600 ljudi, v Jugoslaviji pa je bilo lani na njihov račun kupljenega za 1,7 milijarde šilingov blaga, skupen uvoz Avstrije iz Jugoslavije pa je lani znašal 4 milijarde šilingov.

J. Košnjek

Kranj — Teden slovenske drame gotovo pomeni osrednji kulturni dogodek na Gorenjskem. Gledališke predstave se vrstijo do konca tedna, organizator pa je pripravil tudi vrsto spremljajočih prireditv, med katerimi je bila tudi sobotna skupščina Skupnosti slovenskih dramskih gledališč. Udeleženci so predvsem govorili o težki finančni situaciji, več na strani 5.

V. Bešter

Foto: G. Šink

Komunisti o družbenih dejavnostih

Ljubljana, 29. februarja — Četrkova seja centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije bo namenjena pretežno družbenim dejavnostim, vprašanjem njihovega vrednotenja in razvoja kot nosilca boljšega življenja, prestrukturiranja gospodarstva in v okviru tega njihovi večji učinkovitosti.

Jasno je namreč, da neskladij med potrebami in razpoložljivim denarjem ne bo več mogoče odpravljati zgolj zomejevanjem. To samo poglablja družbeni konflikti, saj so družbeni dejavnosti kot element družbeni pravčnosti in element kakovosti dela in življenja postale že prestižno vprašanje socializma.

Zaradi slabega položaja družbenih dejavnosti so nujne spremembe, izbiramo pa lahko med tremi možnostmi: ali povečati obseg denarja ali temeljito sprememiti delovanje sistema, ali pa se sprizjaniti z nadaljnimi posledicami za gospodarski in družbeni razvoj. Izbirajo je najbrž jasna, to pa pomeni, da je potrebno raziskati vire sredstev za zadovoljenje potreb, družbenokonomske možnosti za razvoj družbenih dejavnosti in vzpostavljanje povezave s prestrukturiranjem gospodarstva.

Kranj, 26. februarja — Nizke, komaj 7,5 odstotne obresti za a vista sredstva postajajo največji bančni problem, višje so zahtevali na vseh konferencah poslovnih enot in na zboru Temeljne banke Gorenjske. V gorenjski banki so imela sredstva prebivalstva včasih petdeset ali več odstotnih delež, lani je upadel na tretjino. Vse manj ljudi torej denar pušča v banki, delovne organizacije pa zadnje čase ustanavljajo lastne hranilne službe. Več v zboru banke na 3. strani. Na sliki: predsednik poslovodnega odbora Janez Bedina in podpredsednik Zlatko Kavčič. Foto: G. Šink

Raztegljiva »koža« šolske novice

Kranj, 1. marca — Za jutri, 2. marca je napovedan razpis prostih mest v prvem letniku srednjih in visokih šol v novem šolskem letu, teden dni zatem pa bo izšel še razpis kadrovskih stipendij.

Gorenjska srednješolska mreža se v razpisu domala ne bo razlikovala od decembra ponujenega predloga. Bistveni sta novosti, obe v Škofji Loki; srednja družboslovno-jezikovna šola dobiva klasično humanistično smer, cestnoprmetna usmeritev pa srednji program vozni motornih vozil, seveda namenjen le polnoletnim.

V gorenjskih srednjih šolah bo septembra na voljo 3000 mest za novice, kar je glede na številnost osnovnošolske generacije dokaj ohlapna »koža«. V

KOVAŠKI HRAM
Kropa

Vsem ženam in dekletom čestitamo za 8. marec — Dan žena.
OBIŠČITE NAS!

Lilit in Magnus

Kranjski mladinci nadaljujejo s ciklusom okrogle mize. Po "Delničarstvo da ali ne" in "Laibachu" bo danes, 1. marca, ob 16. uri, v Delavskem domu Kranj, predstavljena nova tematika. Govora bo predvsem o gibani za socializacijo homoseksualnosti (Magnus) in ženskem gibanju. Gre za dve področji delovanja mladih, o čemer smo govorili tudi v našem časopisu, na zadnjih mladinskih straneh v okviru predstavitev novih družbenih gibanj.

Kranjske okrogle mize očitno dobivajo na vse večji publikiteti in s tem tudi obiskanosti. Tudi tokrat vstopnine ni!

V. B.

**VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG**

**KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK**
TEL.: 22-347

Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske je lani dobro poslovala

Povrniti zaupanje varčevalcem

Kranj, 26. februarja — V Temeljni banki Gorenjske so zadovoljni z lanskim poslovnim rezultatom, saj so se uvrstili med najuspešnejše v sistem Ljubljanske banke. Njen največji problem postaja nizko obrestovanje tako imenovanih avista sredstev, kar je privedlo do tega, da so sredstva prebivalstva lani upadla za 23 odstotkov in imela ob koncu lanskega leta le tretjinski delež. Na področju deviznega poslovanja se na začetku letosnjega leta spet kopičijo zadržani plačilni nalogi, še večjo pozornost pa bodo morali letos nameniti kratkoročnemu kreditiranju, saj je jugoslovanski val nelikvidnosti prišel tudi na Gorenjsko.

Z lanskim poslovnim rezultatom smo zadovoljni, uspeli smo se prebiti z nezavidskega mesta na repu med najuspešnejše v sistem Ljubljanske banke, poravnane dolgovne, rezultat je očiščen "starih novov", v skladih in v rezervi imamo 48 milijard dinarjev, kar nas gleda na 520 milijard dinarjev bilančne vsote uvršča med banke, ki se po deležu lastnega kapitala primerjajo z bankami v svetu. Odgovorno lahko rečem, da je to posledica ekspanzije, ne pa podražitev naših storitev, temveč poslovni rezultat Temeljne banke, ki ocenil predsednik njenega poslovodnega odbora Janez Bedina. Ob temvedju si skrival letosnjih skrb, ki so povezani predvsem z instrumentom obvezne rešitve, s katerim je kreditno-monetarna politika nadomestila limitiranje bančnih sumanjiev. "Obvezna rezerva bo močno analizirala likvidnost sredstva," je dejal Janez Bedina, "v nekaterih primerih pa bo prihajalo do absurdnih situacij, kakršna je denarjava, da se revalorizacijske obresti v dolgoročnih kreditih smatrajo kot nov plasma in ne glede na to treba odvesti obvezno rezervo, ta pa se obrestuje le 3 odstotno. Potrebni bomo skušali vsaj tako kot lani, čeprav se bojim, da lanskega poslovnega rezultata ne bomo ponovili, vsekakor pa bomo napolnili sklade, ker se bo sicer na premoženje zmanjšalo. Zlasti pa je to poslovno zaradi tega, ker moramo spet privesti večji delež sredstev prebivalstva."

Na zboru so se strinjali s pobudo izključnega odbora in zatevali, naj se v sistem Ljubljanske banke razrešijo poslovna enota poslovanja nekaterih njenih bank Pristina, Sarajevo, Skopje, Titograd predvsem z vidika, kako bo negativno poslovno poslovanje teh bank vplivalo na dohodek in združevanje sredstev (ne-dobrodruževanje) pri Temeljni banki Gorenjske.

Povrniti zaupanje varčevalcev

Prav varčevalcem oziroma sredstvom prebivalstva so na petkovem zboru Temeljne banke Gorenjske namenili največ pozornosti, predhodno pa tudi na konferencah poslovnih enot "Odnos do varčevalcev ni le vprašanje absolutnega in relativnega podprtja a vista sredstev, ni več le materijalno, vse bolj postaja tudi politično vprašanje."

Na zboru je dejal Janez Bedina, "odločitev pa ne gre pasti v temeljni banki, v strokovnih sredstvih smo zaradi številnih pripomb in nevarnosti to preverili, problema ne more ravnati separativno. Predlagali smo že in se spremeni, da se morajo ta sredstva obrestovati do velikega R-ja, čeprav bo to imelo materialne posledice za banko."

Zelo nizko, komaj 7,5 odstotno obrestovanje vlog na vpogled torej ne skrbi le varčevalce, temveč tudi bančnike, ki so o tem do volčali, saj jim je seveda to ustrezalo. Ko se jim vse bolj manjša delež sredstev prebivalstva, je seveda skrajni čas, da naj store, kajti vse manj je ljudi, ki so še.

pripravljeni ob tako nizkih obrestih denar prepuščati propadanju v banki.

V gorenjski banki se je delež sredstev prebivalstva nekdaj sukal okoli polovice, lani pa je upadel za 23 odstotkov in imel tako ob koncu lanskega leta le še tretjinski delež. Nominalna rast teh sredstev je bila namreč v glavnem posledica rasti tečajev tujih valut, saj devizna sredstva prebivalstva predstavljajo že 65 odstotkov vseh sredstev prebivalstva.

V banki se spet kopičijo zadržani nalogi za plačila v tujino

Na področju deviznega poslovanja so bile v gorenjski banki na začetku lanskega leta razmreži katastrofalne, zadržani plačilni nalogi so bili vredni kar 25 milijonov dolarjev. Tekom leta so jih uspeli zmanjšati na 1,4 milijone dolarjev. Znižala se je tudi tako dolgoročna kot kratkoročna zadolženost do tujine; novih dolgoročnih deviznih kreditov niso najeli, odplačali pa so 21 milijonov dolarjev; kratkoročno devizno zadolženost v tujini pa so znižali od 5,3 na 4,7 milijonov dolarjev.

Na začetku letosnjega leta pa se pri plačevanju v tujino spet kreplje zatika, spet se kopičijo neizvršeni nalogi. "Tako kot poslujemo na tem področju, ni zapisano v nobenem zakonu," je bil zelo kritičen Janez Bedina, "zanj je značilna popolna nereguliranost, dobili smo odlok, praktične izpeljave ne, imamo le navodila Narodne banke Jugoslavije, po katerih je moč plačevati v tujino in prijavljati uvozne posle preko kreditnih linij in depozitov, kar pomeni, da je velik del plačilnega prometa gorenjske banke v celoti blokiran. Konkretno je to zdaj 800 plačilnih nalogov v vrednosti 3,8 milijonov dolarjev, le 7 do 10 pa je takšnih, ki so izvedljivi preko kreditne linije."

Spet torej najbolj trpijo plačila majhnih vrednosti, kar je tako ali tako značilno za zadnja leta. Spet se torej kopica ljudi, ki seveda razumejo, da zaradi fiksnih in garantičnih obveznosti do tujine ni moč na široko plačevati, ne morejo pa razumeti, da je moč večje nakupe plačati kolikor toliko normalno, manjše pa ni moč, čeprav so za proizvodnjo prav tako neobhodno potrebeni.

Potrebnih bo vse več kratkoročnih kreditov, saj jugoslovanski val nelikvidnosti prihaja tudi na Gorenjsko

Jugoslovanski val nelikvidnosti je pljusknil tudi na Gorenjsko, že lani je gorenjska banka krepko povečala kratkoročno kreditiranje, še bolj ga bo morala letos. Lani so njegov obseg povečal za 65 milijard dinarjev, 83 odstotkov povečanja je odpadlo na kreditiranje izvoza in priprave izvoza, 17 odstotkov pa na premoščanje likvidnostnih težav, ustanovitelje banke. Janez Bedina je ob tem pohvalil sodelovanje s pomembnejšimi koristniki teh sredstev, saj je finančna disciplina v medsebojnih odnosih omogočila bistveno večje plasmajo na tem področju. Prav kratkoročno kreditiranje pa je opredelilo kot drugo letosnjo najpomembnejšo nalo-

go, prva je namreč drugačen odnos do varčevalcev oziroma zbiranje sredstev prebivalstva, ki bodo sicer postala omejitveni faktor bančne ekspanzije.

Tudi letos predvsem velike naložbe

Kratkoročno kreditiranje jim je lani v gorenjski banki uspelo krepko povečati tudi po zaslugu 10 milijard dinarjev, ki so jih za investicijske kredite uspeli pridobiti z drugih območij. Sicer pa so iz preteklih v lanskem letu prenesli za 10 milijard dinarjev investicijskih zahtev, novih je bilo za 5,5 milijard dinarjev. Stanje investicijskih kreditov se je lani povečalo na 27,8 milijard dinarjev, od tega 78 odstotkov na račun pripisanih revalorizacijskih obresti. Koriščenje

Kar na treh konferencah (poslovna enota Kranj, poslovna enota Škofja Loka, stanovanjsko-komunalno gospodarstvo) so predlagali da glede na tehnološke preseže delavcev na Gorenjskem nima več smisla kreditirati izgradnje samskih domov. Ker ni moč pričakovati večje angažiranosti banke na področju stanovanjske izgradnje, gredo razmišljaj v smeri večjega kreditiranja izboljšav obstoječega stanovanjskega fonda, ne samo v starih mestnih jedrih.

investicijskih kreditov, ki je lani znašalo 8,65 milijard dinarjev, pa je bilo precej manjše kot leto poprej, ko je banka kreditirala jeseniško elektrojeklarno. O njej je bilo izrečenih že veliko ocen, tudi kritičnih. O tej investiciji je Janez Bedina na bančnem zboru dejal, da je bilo njen kreditiranje zavojeno cim bolj kvalitetno in v čim krajskem času, pri čemer pa so le delno uspeli, prav zaradi počasnega financiranja te naložbe bodo žal morali še reševati posledice tega. Sicer pa je zavrnal očitke o utemeljenočnosti naložbe z besedami, nato pa počake čas, dejal pa je tudi, da napak pri investitorju niso našli in da ni slabo ravnal z zaupnim družbenim premoženjem. Dodal je, da drugi investitori niso bili prikrajšani, saj gorenjski banki ni bil predložen niti en projekt, ki bi ga zavrnili zaradi pomanjkanja investicijskih kreditov.

Letos bo gorenjska banka za investicijske naložbe usmerila skupno 52 milijard dinarjev, od tega 47 odstotkov lastnih sredstev, 53 odstotno pa je predvideno refinanciranje pri drugih bankah. Prenešene obveznosti iz lanskega leta znašajo 20 milijard dinarjev, nanašajo pa se pretežno na programe Iskre Telematike in Save Kranj. Tudi letos bodo torej prevladovale velike naložbe. Pogrešamo manjše, ki bi hitreje prinašale učinek, je dejal Janez Bedina, toda težko se upiramamo zahtevam naših velikih komitantov, ki so z dosedanjim delom in vključenostjo v mednarodno menjavo dokazali, da obvladajo investiranje, kakršno je Savin projekt Optima.

M. Volčjak

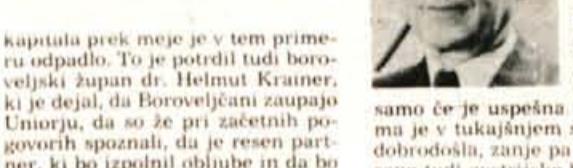
ova naložba slovenskega gospodarstva na Koroškem

Unior rešil boroveljsko železarno

Kranj, 26. februarja — Pomemben dogodek za slovensko gospodarstvo, za kovaško industrijo Unior iz Zreč in za gospodarstvo boroveljske železарне Kestag in v njih usposobil najsodobnejšo orodja, predvsem izvijačev. Delo bo dobil 77 delavcev, vendar pa nismo pomebni dogodek.

Kapitala prek meje je v tem primeru odpadlo. To je potrdil tudi boroveljski župan dr. Helmut Krauner, ki je dejal, da Boroveljčani zaupajo Uniorju, da so že pri začetnih pogovorih spoznali, da je resen partner, ki bo izpolnil obljube in da bo tudi po zaslugu Uniorja doma za domačine več dela in kruha.

Nekaj mnjenih ljudi, ki so sodelovali pri Uniorjevi poteki na Koroškem. ● Marjan Osole, generalni direktor Uniorja iz Zreč: »Kaj želimo doseči s tovarno v Borovljah: kompletirati izvodni program in se utrditi na svetovnem trgu, povečati

● Dr. Rudi Kropivnik, predstavnik Gospodarske zbornice Južnoslovenije in Celovca: »Avstrijsko in koroško gospodarstvo sprejema vsako našo firmo. Prodorna firma je uspešna. Prodorna firma je v tukajšnjem sistemu vedno dobrodošla, zanje pa so zainteresirane tudi avstrijske banke. Pri teh zadovolah mi važno, kaj kdo govorja in kako misli, ampak kaj kdo ima. Positivne plati takih mešanih firm za naše gospodarstvo so znane: odpiranje v svet, spoznavanje tujih zahtev in kakovosti, saj so tukajšnje forme bolj odprtne kot naše. Rešujejo nezaposlenost na Koroškem ne glede na jezik te povečujejo menjava med Jugoslavijo in Avstrijo. ● Franc Cuznar, predstavnik Ljubljanske banke v Celovcu:

pa z garancijami. Gospodarjenje mešanih firm spremljam in po svojih močeh pomagamo. Mešane firme so v večini zelo solidne organizacije. Dobro poslujejo, povečujejo izvoz iz Jugoslavije in zmanjšujejo težave pri uvozu. ● Vinko Golec, prokurist - svetnik v Uniorjevi tovarni v Borovljah:

»Sest let sem bil predstavnik Ljubljanske banke v Celovcu in z direktorjem Uniorja Oso-

letom sva se lotila tega posla. Železarna Kestag je imela v najboljših časih 800 zaposlenih, potem pa je

pristala na 400. Sla je v konkurs in Unior je uredil 2500 kvadratnih metrov proizvodnih površin, skupno pa je lastnik 10.000 kvadratnih metrov zemljišča. Nova tovarna je lep uspeh. Uniorju ne bo treba več na tujem kupovati orodja, da je lahko kompletirati ponudbo, saj ga bo odslej izdeloval sam. Slovesa, enakega Stabuha in Gidorju, ne sme zapraviti. Še nekaj me veseli. Ko sem bil še direktor Verige, sem želel, da bi ob šestih strojih že tekli in se do dveh ne bi ustavili. Tu sem dočakal, da je ob šestih proizvodnja že normalna, pa tudi pred drugo se ne konča. Stroji so 100 odstotno izkorisceni. Malica je le 15 minut in ta čas ni plačan.●

J. Košnjek
Slike: F. Perdan

prodajo v Avstriji in s tem zmanjšati ponudbo kakovostenjskih izvijačev na jugoslovanskem trgu. To je realna načrtovanja. Našo prodajo v Avstriji nameravamo povečati od 15 do 20 odstotkov in prodati četrtino proizvodnje boroveljske tovarne v Avstriji, četrtinu v Jugoslavijo, polovicu pa v deželi zahodne Evrope.●

Iskra Kibernetika

Pred prenosom proizvodnje števcev v Malezijo

Tovarna števcev v DO Iskra Kibernetika bo ustvarjala s prenosno tehnologijo skoraj petino izvoza na konvertibilni trg. Iskri je uspelo prodati licence še za šest električnih števcev, ki jih izdelujejo v raznih državah. V teku so priprave za prenos proizvodnje števcev v Malezijo.

Iskra je v Malezijo v pretekli letih prodala več kot 160.000 enofaznih in trifaznih števcev v vrednosti več kot 5 milijonov dolarjev. Namesto izvoza gotovih izdelkov bo Iskra Kibernetika v prihodnje maleziskemu partnerju prodajala le znanje, sestavne dele in opremo za proizvodnjo števcev.

Predstavniki Iskre Kibernetike, Iskre Commerce in firme Mafira Meters Manufacturing iz Peraka v Maleziji so 22. februarja 1988 v Kranju uskladili pogodbo o prenosu proizvodnje enofaznih števcev E89 in dolgoročno pogodbo o prodaji opreme in sestavnih delov za števce, ki bosta podpisani marca 1988 v Maleziji.

Iskra predvideva sovlaganje v novo firmo v obliki opreme in tehnične pomoči v skupni vrednosti 200.000 dolarjev. V Maleziji bo do vsakega leta sestavili 60.000 enofaznih števcev, v prihodnjih letih naj bi se obseg proizvodnje povečal na 80.000. Načrtujejo tudi prenos tehnologije za izdelavo trifaznih števcev, in sicer za 15.000 kosov letno.

Pogodba bo veljala za obdobje petih let. Iskra Kibernetika si je s tem za daljše obdobje zagotovila letni izvoz v višini 1 milijona dolarjev.

V Iskri Kibernetiki si prizadevajo, da bi projekt uresničili v dogovorenem roku in konec junija začeli s proizvodnjo. V štirih mesecih bodo opremili proizvodne prostore in usposobili delavce za izdelavo kakovostenih števcev, da bi lahko pridobili atest.

Proizvodnja števcev po Iskrini licenci je julija 1987 stekla tudi v Kolumbiji, kjer vsako leto izdelajo 25.000 enofaznih števcev. Producija števcev na tem trgu se povečuje, zato bo treba dobaviti dodatno opremo za povečanje proizvodnje.

Prodaja podstavov je za Iskro bolj donosna kot izvoz gotovih števcev, predvsem pa taki posli z licenčnimi partnerji omogočajo dolgoročno prodajo sestavnih delov, medtem ko so Iskrini podnobe na natečajih elektroodistribucije odvisne od vsakokratnega izbora.

Alojz Boč

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

V krajšem delovnem času boljša storilnost

V sosednji Hrvaški ugotavljajo, da so v akciji za poskusno uvedbo skrajšanega delovnega časa dosegli zelo dobre rezultate. Prav zato si prizadevajo, da se bo akcijo do konca letosnjega leta pridružijo še več delovnih organizacij, kajti zaenkrat jih sodeluje le dvanaest s 14 tisoč zaposlenimi delavci. V sedmih od teh so bili rezultati v minulem letu precej boljši od republiškega povprečja, število zaposlenih in obseg proizvodnje sta se povečala za povprečno osem odstotkov, izkorisčenost zmogljivosti za okoli šest, delovna storilnost pa za okoli pet odstotkov. Na Gospodarskih zbornicah pa tudi pravijo, da se je sprito takšnih rezultatov v zadnjem času močno povečalo zanimanje za sodelovanje v eksperimentu.

Informacijs

Kmetje so si oddahnili — Potok Suha v Bohinju je še posebno pred vasjo Češnjico v krajnji skupnosti Srednja vas kmetijska zemljišča ob vsakem večjem nalužu zasipaval z gramozom. Lani pa je Podjetje za urejanje hudournikov Ljubljana na podlagi programa Območne водne skupnosti Gorenjske pred vasjo Češnjico na potoku zgradilo večji usedalnik, v katerem se bo poslej usedal pesek. Gradnja tega usedalnika je veljala 40 milijonov dinarjev. Sicer pa je PUH Ljubljana zgradil še pet manjših usedalnikov na območju Srednje vase v Češnjici. Letos bodo po programu Območne водне skupnosti Gorenjske Puhovci nadaljevali z deli na urejanju struge potoka Suha pred Češnjico. — A. Z.

Po prispevkih prvič samoprismevek?

Kamna gorica — Načina, da so poleg družbenih sredstev vedno morali precej sami primakniti v denaru, materialu ali delu, so prebivalci krajevne skupnosti Kamna gorica v radovljški občini vajeni. Tudi lani novoizvoljena vodstva krajevne skupnosti in nekaterih organizacij so se znašla pred podobno ugotovitvijo. Družbenih sredstev je premalo, potreb pa kar precej. Ko so razmišljali, da bi ponovno šli v posamezne akcije s pobiranjem prispevkov od hiše do hiše, so ocenili, da je bolje od pogostega molodenovanja za denar, material in delo od vrat do vrat po krajevni skupnosti, da se odločijo za referendum. Če je prebivalcem res toliko do tega, kar so poudarili in predlagali na zborih, potem naj se na referendumu odločijo za samoprismevek. Takšna razmišljajna vodstvu so potem krajani tudi podprli na zboru in predlagali, da skupnina krajevne skupnosti razpiše referendum o samoprismeiku. Tako se bodo v nedeljo, 8. marca, med 7. in 19. uro prebivalci oziroma volilci krajevne skupnosti Kamna gorica po številnih prispevkovih prvič na referendumu odločili za samoprismevek. Če se bodo odločili zanj, bodo na ta način pet let zbirali denar za gradnjo mrljških vežic, za sofinanciranje nakupa gasilskega avtomobila, za obnovo opornega zidu okoli pokopališča in za obnovo stopnic ter obnovo krajevne ceste skozi vas.

A. Z.

Zazidalni načrt Mlino sprejet

Radovljica — Zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela radovljške občinske skupščine sta na februarški seji (po več zapletih na prejšnjih sejah skupščine) sprejela odlok o sprejetju zazidalnega načrta za območje Mlino-Bled, za katerega pa uranistični inšpektor še vedno trdi, da je nesprejemljiv, med drugim zato, ker ni usklajen z občinskim družbenim planom in s prostorsko zakonodajo. Zazidalni načrt obsega izgradnjo hotela Mlino z 90-imi enoposteljnimi sobami in desetimi apartmajami, ureditev vile Epos in gostišča Mlina, izgradnjo kluba Mlino s potrebnimi zelenimi in športno-rekreacijskimi površinami, ureditev in dograditev Vile Bled in obnovo nekdanih dvorskih garaž.

C. Z.

Na razstavo in šenčursko godljo

Šenčur — V petek, 4. marca, bo Turistično društvo Šenčur v počastitev dneva žena odprlo že sedmo razstavo ročnih del žena svoje krajevne skupnosti. Razstava bo v Domu Kokrske čete in bo na ogled v soboto in nedeljo po ves dan od 9. do 20. ure, ponedeljek, torek in sredo, to je od 7. do 9. marca, pa vsak dan od 16. do 20. ure. Poleg ročnih del bodo tokrat predstavili tudi šenčurske športnike, njihove pokale in rekvizite. Povedati je treba, da so v Šenčurju doma odlični lokostrelci in kolesarji, in tu je doma tudi mladi smučar Grega Grile. Seveda bo poskrbljeno tudi za kulinariko: poleg že tradicionalne šenčurske godlige bodo turistični delavci obiskovalci predstavili tudi šenčurski budel.

D.D.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Jubilej rateških gasilcev

Tokrat se je oglasil tudi dopisnik Lojze Keršan. Piše, da je v jesenjski občini sedem gasilskih društev, ki so bila ustanovljena še v prejšnjem stoletju. Med njimi je tudi gasilsko društvo Rateče — Planica, ki je bilo ustanovljeno leta 1898. Rateški gasilci torej letos praznujejo že 90 — letnico obstoja in delovanja. Na nedavni skupščini društva, v katerem deluje 60 članov in 10 pionirjev, so se domenili, da bodo tudi jubilej proslavili čim bolj delovno. Tako so se že začeli pripravljati na proslavo, nabaviti pa nameravajo tudi novo motorno briggalno, dokončati do praznika dela na prizidku gasilskega doma in popraviti vodni bazen sredi vasi. Kot osnovno nalogu za letos pa so si na skupščini zadali pozivitev organizacijske dejavnosti in operativne sposobnosti. Prav slednja namreč zadnje čase nekoliko šepa.

Zlata poroka v Gorjah

Jože Ambrožič nam je poleg zapisa o zlati poroki pri Potočnikovih v Gorjah poslal tudi sliko, vendar je žal zaradi slabega ponatisa ne moremo objaviti. Bomo pa zato Toneta Potočnik in ženo Julko, ki sta pred dnevi slavila zlati jubilej, ob priložnosti obiskali in ju še enkrat slikali, da ju predstavimo. Tokrat pa povejmo, da se je Tone Potočnik rodil januarja 1914. leta v Stari Loki v Škofji Loki, kjer je končal tudi solo in se izucil kovačke obrti. Kovač je bil potem pri Kozjaku v Mostah pri Žirovnicu, delal pa je tudi pri mostu Kapusu, v Slogradu na Jesenicah, nazadnje pa še v jesenjski železarni. Z ženo Julko sta po poroki stanovala v Žirovnicu in na Pernikih nad Gorjami. Med vojno sta oba pomagala partizanom, Tona pa se je pridružil Prešernovcem, bil pa je tudi kurir v Radovnici. Ko se je po vojni spet zaposlil v železarni, se je leta 1950 hudo ponesrečil pri delu in je potem upokojil dočakal pred 18 leti kot vratar. Julka, ki je pet let mlajša od Toneta, je doma iz stare Fužine v Bohinju. Največ dela je bilo, pravi, po vojni, ko sta gradila hišo in je bilo treba skrbeti za tri sinove in hčerko. Ob njunem zlatem jubileju jima želimo se na mnoga srečna in zdrava leta.

ureja ANDREJ ŽALAR

Seja zborov delegatov temeljnih rizičnih in območne zavarovalne skupnosti

Enaki pogoji za zavarovance povsod v Sloveniji

Kranj, 29. februarja — Minuli tehen so bile na Gorenjskem seje zborov delegatov temeljnih rizičnih skupnosti in v sredo tudi Gorenjske območne skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav. Povsod so obravnavali poslovanje v minulem in programu na področju zavarovanja za letos. Za minilo leto lahko ocenimo, da je bilo poslovanje vseh petih temeljnih rizičnih skupnosti Gorenjske območne skupnosti dobro. Kar pa zadeva letošnje leto v Gorenjski območni skupnosti Triglav, ne načrtujejo posebnih sprememb. Precejšen poudarek pa so v programu dali tako imenovani preventivi. Sicer pa je bilo na zborih nekajkrat poudarjeno, da bi morali težiti v Triglavu nasprotni k enakim pogojem za zavarovance povsod v Sloveniji.

Obračunskemu zboru, če ga tako imenujemo, je v sredo minuli tehen predsedoval predsednik temeljne rizične skupnosti osebnih zavarovanj in član izvršilnega od-

stveno drugačni kot nekaj oziroma ob sprejetju zakona. Menim, da bi morali poiskati bolj elastične in predvsem gospodarske pogoje, pri čemer pa bi seveda moral izhajati, da zavarovanec, ki je zavarovan pred nesrečo in škodo, ne sme izgubljati. Prav ta vprašanja bomo v Gorenjski območni skupnosti temeljite izpostavili na eni prihodnjih sej.

Druga naloga, ki nas prav tako še vedno čaka, pa je, kako tiste zavarovance, ki dosegajo ugodne zavarovalno-tehnične rezultate, posebej nagraditi. Ali če hočete drugače: če ima nekdo zares dobro urejeno preventivo oziroma preprečevanje nesreč, bi mu bilo treba priznati določene ugodnosti. Predvsem pa bi morale biti te ugodnosti takšne, da bi tudi drugi bolj razmišljali o preventivih. Za Gorenjsko je že do zdaj značilno, da ima na področju zavarovalstva in preventive bogato tradicijo in izkušnje. Zato jih velja izpostaviti in vključiti oziroma ugraditi v celotno skupnost Triglav.*

Kakšni pa so morda konkretni rezultati iz lanskega zavarovalnega leta Gorenjske območne skupnosti?

»Bilo je nekaj prek 326 tisoč zavarovanj in zanj zbranih okrog 15 milijard premij. Izplačanih je bilo skoraj 9 milijard odškodnin za 57.500 rešenih škodnih primerov. Posebej morda velja poudariti nekatere spremembe. Ena takšnih je bila pri izvajaju zavarovanj v organizacijah združenega dela, ko smo 30 let veljavni način zavarovanja dejanskih vrednosti zamenjali z dogovorno vrednostjo. Na tem področju je bilo opravljen (s posluhom) veliko dela pri odgovornih v združenem delu in tudi med zavarovalnimi delavci.«

Nekaj novosti je bilo tudi na področju avtomobilizma in osebnih zavarovanj. Še vedno pa nam ni uspelo uresničiti nekaterih ciljev, kar zadeva bolj dinamično urejanje strojelomnih zavarovanj. Prav tako bi se morali v prihodnji bolj posvetiti različnim gibanjem v posameznih zavarovalnih vrstah in skupinah in z eno predvsem ugraditi

elemente za nagajevanje dobrih zavarovalcev.«

»Poseben problem je bil do zdaj domači leto avtomobilizem. Kakšne so ugotovitve na tem področju?«

»Avtomobilizem je še vedno problem vseh ena, saj odliv na tem področju nima nobenega naraščanja. Sicer pa je finančno minimo poslovno leto vseh pet temeljnih rizičnih skupnosti na Gorenjskem sklenilo podobno: 200 milijonov izgube je zabeleženo na življenjskih zavarovanjih. K ugodnejšemu rezultatu pa je pripomoglo predvsem gospodarsko ravnanje z začasno prostimi zavarovalnimi sredstvi (obrestovanje). Drugače pa je leto izšlo, kar zadeva zavarovalno-tehnično področje. Negativen rezultat je zazeten na področju zavarovanja živali, avtomobilskem kasku in primerjavi z letom prej se je rezultat zslabšal predvsem pri zavarovanju živali. Kasko zavarovanju avtomobilov. Sicer pa rezultati gorenjske skupnosti še vedno ne kažejo ugodnejši od celotnega Triglava.«

»Morda še beseda, dve o načrtih za tos.«

»Osnovne smernice seveda ostajajo zavarovanju in izvajjanju le-teh ter načrtov. Načrtujemo 337 tisoč zavarovanj od tega 36,7 milijarde pobranih pre. Skod seveda ne planiramo, vendar pa seveda ka najbrž ne bi smela biti drugačna od predčasnega.«

Naj nazadnje ob takšnih rezultatih nulega leta ter ob ugotovitvah in ocenah kažejo na dobro gospodarjenje in delovno skupnosti v gorenjskem zavarovalstvu. Opozorimo vseeno na največkrat poudarjeno misel na zborih: V celotni Zavarovalni skupnosti bi večkrat pričakovali boljši predvsem hitre prilaganje in usklajevanje. Res je sicer, da je Triglav v Sloveniji velik sistem, vendar pa prav zato tega ne bi smel biti bolj, kot je opravljeno počasen.«

Gostinsko turistična ponudba Tržiča daleč za možnostmi

Brez hotela ni turizma

Tržič, februarja — O gostinski in turistični ponudbi v Tržiču se je zadnje tedne govorilo več kot običajno. Ne le kranjska Živila, ki so edini hotel v Tržiču večinoma spremeniла v stanovanja za svoje delavce, tudi druge v Tržiču je špiknila bodeča neža ljubljanske televizije in jih spet opomnila, da bo vendarle treba nekaj spremeni.

Kdo bo rešil »hotel« Pošta, se sprašujejo v Tržiču. Foto: V. Stanovnik

Tudi načrtovali prenovo hotela Pošta, vendar Živila te investicije niso zmogla. Zato sedaj — z njimi ali brez njih — to moramo spremeni, obnoviti hotel in oživiti mestno jedro.«

Tržičani in obiskovalci se tudi pritožujejo, da je v mestu malo gostinskih lokalov, premalo gostilnic z domačo hrano in da so večino ob sobotah in nedeljah zaprte.

Tajnik tržiškega turističnega društva Tine Tomazin pa pravi:

»Prvo, kar manjka Tržiču, je hotel.«

Če manjši kraj, ki nimajo

razorj nikakršnih možnosti za razvoj turizma, imajo svoj hotel in je ta dobro izkorisilen, imamo tudi v Tržiču možnost razvoja turizma. Ce smo spomnili na Dolžanovo sotesko, ki so jo obiskali turisti vseh narodnosti, razen Eskimov, pa možnost lepih planinskih tur in ne nazadnje ogleda starega mesta Tržič, misljam, da sem povedal dovolj. Tu di gostilni imamo kar nekaj, čeprav še zdaleč ne dovolj. Tako je dobra hrana Pr' Slug, Damulnek, Pr' Primož, Ankele in še kje, odpri pa smo tudi nekaj novih lokalčkov. Vendar pa si pri takšni ponudbi pravega turizma ne moremo privoščiti, saj nam gostje in poslovneži, ker pač ni hotela, uhajajo drugam.«

V. Stanovnik

tudi načrtovali prenovo hotela Pošta, vendar Živila te investicije niso zmogla. Zato sedaj — z njimi ali brez njih — to moramo spremeni, obnoviti hotel in oživiti mestno jedro.«

Tržičani in obiskovalci se tudi pritožujejo, da je v mestu malo gostinskih lokalov, premalo gostilnic z domačo hrano in da so večino ob sobotah in nedeljah zaprte.

Tajnik tržiškega turističnega društva Tine Tomazin pa pravi:

»Prvo, kar manjka Tržiču, je hotel.«

Če manjši kraj, ki nimajo

razorj nikakršnih možnosti za razvoj turizma, imajo svoj hotel in je ta dobro izkorisilen, imamo tudi v Tržiču možnost razvoja turizma. Ce smo spomnili na Dolžanovo sotesko, ki so jo obiskali turisti vseh narodnosti, razen Eskimov, pa možnost lepih planinskih tur in ne nazadnje ogleda starega mesta Tržič, misljam, da sem povedal dovolj. Tu di gostilni imamo kar nekaj, čeprav še zdaleč ne dovolj. Tako je dobra hrana Pr' Slug, Damulnek, Pr' Primož, Ankele in še kje, odpri pa smo tudi nekaj novih lokalčkov. Vendar pa si pri takšni ponudbi pravega turizma ne moremo privoščiti, saj nam gostje in poslovneži, ker pač ni hotela, uhajajo drugam.«

V. Stanovnik

mira RADOVLJICA Tel.: 75-036

Zlata poroka na Jesenicah — Minulo soboto sta praznovali 50 - letno skupnega življenja Marija in Anton Gašperšič z Jesenic. Po težkih vojnih letih — Anton je bil v partizanah — sta se Lepene na Primorskem preselila na Jesenice, kjer se je Anton zaposlil v Železarni. Še se spominjata let hudega odrekanja pomankanja, danes pa zadovoljno živita v krogu družine. Cestni fotografi so zapisovali na znamenitosti.

Foto: D. Sedlar

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Pisma (ne)sreče

Pred dnevi se je oglasti v uredništvu J. M. iz Kranja bil precej slabe volje.

»Nič nimam proti najrazličnejšim igrum, vendar me ne zadovoljijo pogoji, ki sem ga dobil, spravilo v slabo voljo in me še zdaleč ne vsem sreča.«

Načrtovanje igre je v tem več prikritih groženjih, kar pa želja po sreči. Morda je v tem več prikritih groženjih, kar pa želja po sreči. Morda je v tem več prikritih groženjih, kar pa želja po sreči

Carnium po štirih mesecih delovanja

ALTERNATIVA NA POTI KVALITETE

Svojstvena oaza delčka tako imenovane mladinske kulture na Gorenjskem – kranjski mladinski kulturni center Carnium je te dni predstavil svoj program prireditev za mesec marec. Določenemu krogu ljubiteljev kvalitetne kulturne ponudbe je bila v dosedanjem času ponujena celo kopica različnih prireditev.

Eden glavnih problemov, ki pesti dandasno svojstvene kulture željno mladino, je vsekakor pomanjkanje tovrstne ponudbe. Poznano je, o tem smo pred časom pisali na stranah našega časopisa, da so mladinski klubi, centri interesnih dejavnosti mladi ali kakorkoli se že imenujejo, v slovenskem prostoru sila redek pojavi. Na prve obrežje rok pravzaprav lahko še vedno presegajo tovrstne oaze, kjer so v program vsečene prireditve s tematiko, ki sicer vsečeno zadovoljujejo manjši del mlade in mlajše populacije. Le kratka paralela v sosednjem Hrvašku – samo v njihovem domovem mestu imajo enajst (11!) večjih mladinskih kulturnih centrov...

Uvod s širšim pogledom je potreben predvsem zaradi prikaza pomembnosti obnovljivega delovanja kranjskega Carniuma, ki v določni meri kaže tudi v sestavi obiskovalcev, v dokajnji meri prihajajo izven Kranja. Carnium, ki domuje v spodnjih prostorjih Delavskega doma na vhodu šest, je v bistvu svojo »zunanjost« podobno pridobil z uradno odprtijo adaptiranih prostorov konec leta. S prispevki posameznih kranjskih delovnih organizacij in obrtnikov so mladi navdušeni MCK-ja prostor preuredili in nanovo opremili. Svojo osnovno podobo je tako pridobila osrednja dvorana z 61-timi sedeži, odrom in filmskim zaslonom, prostor ob blagajni pa zaračunjanja finančnih sredstev seveda ni bil zaželen oblik.

Finančna sredstva so bila dosedaj s strani kranjske KUS prvenstveno namenjena za realizacijo zastavljenega programa ne pa tudi za ureditev prostorov. Tu predvsem velja izpostaviti tehnično opremo, predvsem videorekorder. Le-ta v Carniumu sicer je, a njegov lastnik ni klub, marveč posameznik.

Tehnična oprema pa ob tovrstni dejavnosti vsekakor pomeni izziv za kakršnokoli resnejše in predvsem kvalitetno izpeljavo zastavljenih programov. Gre za področje, kjer člani kluba še vedno ne vidijo kratkorodenih rešitev, čeravno so vlogo o odobritvi tehnične opreme že pred dolgim časom posredovali na Kulturno skupnost Kranj.

Razmišljanja gredo vse bolj v smeri pridobivanja sponzorjev in delovnih organizacij in ponudbe različnih uslug s področja

propagande... čeravno ostajajo z grenkim priokusom, ki se nanaša na pomanjkanje zainteresiranosti širše družbe (beri kulturne skupnosti) za podporo njihovih programov. Delno je položaj sicer ublažen z uvr-

V štirih mesecih v prostorih Carniuma: 57 videoprojekcij, 12 glasbeno-tematskih večerov, 14 diačečev, 15. filmov na 16 mm, 10 razstav, trije »živi« koncerti, Naprejeve tribune, posvetovalnica za mlade, tečaj radiestezije, gledališka predstava...

stvijo v tako imenovane posebne programe znotraj ZKO-ja, vendar tako dobljena finančna sredstva ne zadostujejo že za osnovno dejavnost, kaj šele za nove akcije.

Programsko so v preteklih štirih mesecih najbolj zaživeli video in glasbeno tematski večeri ter lastna videoteka. Pri video projekcijah so se Carniumovci načelo držali usmeritve, po katerih so na svoj program uvrščali visoko kvalitetne filme, s pomočjo videa seveda prvenstveno projekte, ki v Jugoslaviji še niso odkupljene.

Glasbeno tematski večeri so uspešno nadaljevali nekdanjo praks Kluba ljubiteljev glasbe, videoteka Eva, ki se trenutno ponasi z okrog tristo naslovov, pa je zanimivo predvsem zaradi svoje prestosti ponudbe, kjer praviloma ni vključena plehka komercialna pač pa kvaliteta – pojem, ki sicer splošno poskuša zaobjeti delo Carniuma.

Vine Bešter

Foto: Gorazd Šinik

Prešernovo gledališče

ANTIGONA, ISTA IN VEDNO DRUGAČNA

Kranj – Uprizoritev Smoletove Antigone v PG Kranj potrjevanje volje in zrelosti za poklicno gledališče. — Režija in izvedba posamičnih vlog kot refleks duhovnega ozračja.

V tem premiselu o kranjski uprizoritvi ANTIGONA Dominika Smoletove je treba spoznati, da ne bo mogoče izogniti nikakršnje uprizoritve istega v ljubljanskem Drami in režiji Matjaža Zupančiča, ki se je v prejšnji sezoni potrdil zlasti v režiji Strindberge Gosподine Julije, demonstrira v svoji temeljni zasnovi tiste sestavine, ki odzivno zaznamujejo duhovno ozračje naših dni. To je »neznosna lahkošč bivanja«, kakor označuje tako »podobne razmere češki pisatelj Milan Kundera v romanu s takim naslovom. Usodočnost in tragični podton, ki ga v nemajnini meri prekriva Smoletova domiselnina in igra v zgovornost, je tudi v kranjski uprizoritvi ostal v ozadju, kakor da je z nasmehom in uglašljeno mogoče zakriti in prekriti bistvo dogajanja in pojavorov. V tem pogledu se je kranjska predstava bolj približala splošni miselni atmosferi kot uprizoritev v ljubljanski Drami, v kateri je dogajanje tudi postavljeni v poudarjeno zasebnost, vendar to zasebnost napolnjujejo še nekateri izrazni znakovni stilemi, ki se navezujejo na uprizoritev Grumovega Dogodka v mestu Gogji v režiji iste režiserke in scenografke. Zato ljubljanska uprizoritev učinkuje bolj slovensko in bolj historično ne le v znakovnih sestavilih, marveč tudi v pomenskih poudarkih, in v njej bolj izstopa povojni čas, čas »utrjevanja ljudske oblasti« in obračuna z vsakršnimi sovražniki, od razrednih do »reakcij.«

Kranjska uprizoritev, kot se zdi, govorji prav iz sedanjega časa in o njem in to je mogoče dojeti iz tehle posebnosti:

a) v mizanscenskem pogledu, sceno in kostume je zasnovala Vesna Jurca iz dveh temeljnih prostorskobnih oblik, kocke in steber, se predstava razvija od stilizirane historične arhaističnosti prek masivne monumentalnosti (z mogočnim stebrom v sredini prizorišča) do elektronske sodobnosti, ali v pomenskem smislu, od bojnih poljan do zasebnih, notranjih prostorov;

b) v značajkih poudarkih posamečnih igralcev, zlasti Kreona in Ismene: Aleksander Valič upodablja tebanskega kralja Kreona s svojo bogato igralsko izkušnjo in uglašeno igro; poudarja osebno, človeško stran svojega lika, je pozoren, razumevajoč in do skrajnih meja popustljiv oblastnik, prav očetovski. Takšna človeška topinja, kot jo oddaja kreacija Aleksandra Valiča v Kreonu, že dolgo in zlepna ni zavela s katerega od slovenskih gledaliških odrov. Izmene v interpretaciji Bernarde Oman je lahko in spogledljivo razigrana in čez mero trmasta, dokler je še na strani Antigone, ko pa jo zavist spravi na drugi breg, je prav tako zagreta, mašečvalna nastrojnica. Tu se Bernarda v nekaterih trenutkih spusti čez mero eruptivnosti, ne da bi igranje podpiralo prepričljivo subtilno motivacijo. Dvorni svetnik, oziroma modrijan Theiresias, ki ga pomenko ustrezno in utečeno ponazarja Tine Oman, ostaja v tako poudarjeni polarizaciji aktorjev lahak in nenevaren, zastopa pa zelo uveljavljeno filozofijo oportunistične. In Hajmon Matjaža Višnjarja je čez mero lahkomisljen, čeprav je neskopulno uživač v veseljak, vendar vse to moral pokazati z nekakšno privzgojeno - kraljevo - drožo. Edino Paž v dosledno ubrani igri Damjane Luthar ostaja neneh-

no zaskrbljen in resen ter učinkuje kot opomin, tistim, ki z luknatom videom - v slogu današnjih, dni skrivajo pomen in težo problemov in odločitev;

c) tako imenovani režijski, teatralični dodatki, ki so zelo priljubljeni balast sleherne, ne le postmoderne ali postabsurdne režije, so v kranjski postaviti dosledno izvedeni iz namigov v besedilu: če Theiresias potarna, da je ves prazen, ima tudi pri roki krtačo, da mu očistijo oblike; če Kreon pravi, da ima Paža, da mu čističčevje in dela družbo, potem Paž to tudi storiti; nekaj pretiravanja v tej znakovni zbirki je le v Haimonovem naličju v drugem delu; po vrnitvi iz boje je utemeljeno.

Odpri ostaja vprašanje zborna: ljubljanska uprizoritev rešuje ta del ponazoritev z več tipiziranimi posameznimi iz ljudstva; kranjska s kultivirano in uglašljivo interpretacijo Judite Zidar, vendar se zdi, da je v tej sestavini kar občutna pomanjkljivost; rešitev očitno izhaja iz »pomanjkanja kadrov. Tudi spektakelski del predstave je okrnjen, zreduciran na stražnika s sicer odločnimi in slovenskimi stilemi Pavla Rakovec; tudi v tem primeru se zavrstava vprašanje mere in občutka za uglašenost.

Tako: poglejmo se in pojdimo v puščavo!

France Vurnik

Vroča seja skupščine slovenskih dramskih gledališč

PROPAD SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA?

V okviru Tedna slovenske drame so se v Kranju tudi tokrat sestali člani Skupnosti slovenskih dramskih gledališč. Veliko govora predvsem o težkem finančnem položaju. Ponovna pobuda o profesionalizaciji Prešernovega gledališča.

O propadu slovenskega gledališča v pravem pomenu besede seveda ne moremo govoriti, misel pa nekako najlepše nazakuje pot, ki so jo označili mnogi razpravljalci na seji skupnosti slovenskih dramskih gledališč.

Uvodoma so v članatu sprejeli mariborsko lutkovno gledališče in se kasneje dobri dve uri pogovarjali o finančnih težavah, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Opredelili so okvirni predlog vrednosti avtorskih honorarjev za posamezna dela v gledališču, kjer so se posebej zavzeli za njegovo spoštovanje. Izpostavljena je bila težka stanovanjska problematika, saj gledališča glede na število zaposlenih združujejo finančna sredstva, ki bi letno zadostovala za nakup le nekaj m² stanovanjske površine. O denarju je bilo govora tudi, ko so člani skupnosti razpravljali o gostovanjih, nakupih tuje strokovne literatur in zagotavljanju osnovnih sanitarno-tehničnih pogojev posameznih gledaliških hiš.

Posebno je izveneno opozorilo novega predsednika SSDP Frančka Drobinka, da se je v zadnjem času občutno zmanjšalo medrepubliško gledališko sodelovanje, kljub dejstvu, ki kažejo na vedno slabše medsebojno poznavanje.

Skupščini občine Kranj, Komiteju za kulturo SRS, Kulturni skupnosti Slovenije in sorodnim institucijam bodo ponovno poslali pobudo o nujnosti profesionalizacije kranjskega Prešernovega gledališča.

Določeno mero živahnosti je ob koncu seje vnesla tudi razprava o aktualni problematiki tržaškega in mariborskoga gledališča.

Vine Bešter

Zapis s koncerta

OSTER ZVOK ROCKA

Cetrtkov koncert beografske Ekaterine Velike v ljubljanski festivalni dvorani je bil hkrati tudi otvoritev letosnje sezone SKUC-ROPOTA in s tem novin načrtom njihovega promoterja Vidmarja.

Ob srednje polni dvorani se je pričelo klasično – s polurno zasedo, ki pa jih kar velja poveriti, botrovala EKV. Prve skladbe, ki jih objavili benda so nas popeljale nazaj, spomnili na preteklo vinilno uspešno imenovano »S vetrom uz lice.« Srednji del koncerta pa so zapolnile skladbe novega albuma, »Ljubav«, ki se je tokrat tudi uradno promoviral. »Novac v rukama« in končan je bil pripravljen program. Seveda se fantje in dekle vračajo nazaj, sledi pri-

čakovanja naslovna skladba zadnje plošče... Tudi tokrat so Milan, Bojan, Margita in novi bobnar Žiga poigrali kvalitetno verzijo jugoslovenskega rocka, odigrali skladbe, ki jih hrana v čistem vrhu tovrstne skladbe pri nas. Resnično na ljubo je potrebno zapisati, da zvok, vsaj v prvi polovici koncerta ni in lovlj dogajanja na odru, svoje je seveda dopriniesla tuje razprava na aktuelni problematiki tržaškega in mariborskoga gledališča.

V. B.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ – V Mali galeriji Mestne hiše je odprta razstava gledaliških plakatov akad. slikarja Cveta Zlateta.

V Kavku baru razstavlja Niko Ribič, slikar iz Maribora.

V Prešernovem gledališču bo danes, v torek, 1. marca, ob 19.30 uri v okviru Tedna slovenske drame PDG Nova Gorica uprizorilo Strniševe *Ljudožerce*. Jutri, v sredo, ob 19.30 je na sporedi Seligovalna *Slovenska savna*. V četrtek, 3. marca bo v ljubljanski SNG Drama uprizoritev Smoletove *Antigone*.

V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, Delavskem dom 6, vhod 6, bo danes, v torek, 1. marca, ob 19.30 glasbeno tematski večer – *Sting (Police)*. V četrtek, 3. marca, ob 19.30 pa bo v večeru ob diapozitivih na vrsti predavanje o *Grčiji in Istambulu*.

JESENICE – V razstavnem salonu Dolik razstavlja akad. slikar Martin Avesnik.

ŠKOFJA LOKA – V Groharjevi galeriji razstavlja akad. slikar Henrik Marchel.

Krajenska skupnost Trata prireja v četrtek, 3. marca, ob 18. uri v osnovni šoli Cvetka Golarja predavanje *Austria-Svica*; predava tov. Pisanc.

DOMŽALE – V četrtek, 3. marca, ob 18. uri bodo v dvorani Glasbene šole ponovili *Pomladni kabaret* Tomaža Boleta.

KAMNIK – V galeriji Veronika je odprta razstava fotografij Kamnik v našem objektivu.

DOMŽALE – Jutri, v sredo, 2. marca, ob 18. uri bodo v Knjižnici Domžale odprli razstavo vitražev oblikovalke Zlate Fon. V kulturnem programu ob otvoritvi nastopata igralka Jelena Mrzelova in kitaristka Milena Tomc.

PONOVITEV GOMBE

Kranj – Gledališče čez cesto bo jutri, v sredo, ob 20. uri v koncertni dvorani Delavskega doma, vhod 6, ponovilo satirično dramo Iztoka Alidiča Gomba. Ob premieri, ki je bila pretekli teden, je gledališki kritik France Vurnik zapisal: »Predstava Gomba je ujeta v začaran krog lirike, seksa, ironije in satirično humoristične parafrizirana na račun nekaterih parazgodovinskih pojmov...«

SREČANJE GORENJSKIH LUTKARJEV

Škofja Loka – Danes in jutri bo na Loškem odru sedem gledaliških lutkovnih skupin predstavilo osem lutkovnih predstav. O dosežkih in tudi težavah lutkarstva pa bo tekla beseda s selektorjem srečanja Sašo Kumpom na okrogli mizi. Danes ob 15. uri gostuje s svojimi lutkami tudi Cvetko Sever.

Na Loškem odru se danes in jutri srečujejo najuspešnejše lutkovne predstave, ki so jih v preteklem letu ustvarili v gorenjskih lutkovnih skupinah. Predstavili bodo osem lutkovnih predstav. Letošnje srečanje je nekoliko okrnjeno, saj se niso prijavili lutkarji iz domačih, kamniških, radovaljskih in tržiških občin. Pridelitev, na kateri danes, v torek, kot gost nastopa ob 15. uri tudi Cvetko Sever s svojo novo predstavo Rdeča kapica, se bo odvijalo danes, v torek, ob 8.30 dalje na Loškem odru. Predstavili se bodo: OŠ Žirovnica – ŠKD Prešernov rod s Frana Levstika Kdo je napravil Vidku srajčico, Lutke čez cesto kranjskega Gledališča čez cesto s Pescocije Staro Hiša št. 3., Gledališče T. Čufarja s predstavo Princeška na zrnu graha, CSUI Jesenice z Odisejo in ob 18. uri znova Lutke čez cesto z Jonatanom Galebom. Ob 18. uri bo Saša Kump vodil okroglo mizo o lutkarstvu.

Jutri, v sredo, bodo srečanje ob 8.30 začeli lutkarji OŠ Cvetko Golar, oddelek Reteče z Izgubljeno lutkovno glavico, Lutkovna skupina Čačke bo ob 9.30 predstavila Izgubljeno moco, zaključili pa bodo lutkarji Glasbene mladine Jesenice z Jane

ODMEV

Zaradi vse večjega števila pisem in odmevov prosimo vse, ki nam pišejo, naj ne bodo predolgi. Prispevki naj ne bi bili daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Predolge bomo prisiljeni skrajševati.

Uredništvo

Gorenjski glas, 5. februarja 1988

SKLADIŠČE ALI KULTURA

Najbrž niste pretirano veseli odmevov, ki se vlečejo na isto temo kot nadaljevanja v bivši Dinastiji. Vendar pa me je naini ton popisovanja potresit v odgovoru tov. Ješeta (Glas, 19. 2.) na temo »Skladišče ali kultura« (Glas, 5. 2. 1988) dovolj razjet, da sem se odločila k razpravi dodatnej podrobnosti.

V članku, dne 5. 2. 1988, sta (očitno zaradi nesporazuma) so-governika novinarju resnično govorila o dveh različnih prostorih, ki pa sta v isti stavbi: sejna soba – kmetjeji ji pravijo tudi »dvorana« – v nadstropju, in dvorana v pritličju, v kateri je sedaj skladnišče. V stavbi so tudi stanovanja. Imam »streco«, da stanujem nasproti sejne sobe, ki so jo imeli v uporabi mladinci: isti vhod, isto stopnišče. Ko sem se nekega poznega popoldneva pred leti vrnila v stanovanje, me je z vrha stopnišča »pozdravila« glasba. Na moje vprašanje mi je direktor KZ Križe pojasnil, da je zadružna začasno oddala sejno dvorano v uporabo mladinski organizaciji Križe (torej ne neki neorganizirani skupini), da bi se mladi v njej sestajali in da bi njihova glasbena skupina v njej vadila. Nisem ravno prijateljica hrupne glasbe in preglasnega navijanja kaset, vendar me mla-dososedstvo ni motilo, dokler se je dostojno vedlo in odhajalo ob sprejemljivih urah. Sčasoma pa so začeli prihajati ob vseh bolj nemogočih (tudi nočnih) urah in pri tem povzročiti hrup ter se glasno pogovarjati (po mojem okusu vpisi). Začeli so tudi pri-rejati zabave. Ko sem prvo noč prebedela, ker zaradi nezno-sna hrupa z druge strani stopnišča ni sem mogla spati, sem se z njimi dogovorila, da so me o na-meravanih zabavah vnaprej obveščali, da sem se lahko pravo-časno umaknila prenočevat k staršem. Po vsaki zabavi pa je na stopnišču smrdelo po ciga-retnem dimu in pivu kot iz bez-nice, bilo je tudi polno smeti. Res so mladi »razdejanje« za se-boj vedno pospravili. Vendar pa je bil prostor, v katerem so se za-bave odvijale, grajen za bolj »miroljubnega« zbiranja: za se-stanke, predavanja in podobno. Meni tov. Štefe že ne bo priposeval, zakaj se je podrla peč. V istem prostoru sem kot kmetjejska pospeševalka večkrat orga-nizirala predavanja za kmete in srečanja mladih zadružnikov in

to v času, ko je stala še stara peč. Sama sem pripravljala pro-stor in ne spominjam se, da bi se kdaj iz peči kadilo. Res je si cer, da prostor sam ni pretirano ugleden, ker je bil pač zgrajen v času, ko udobju in estetskemu videzu niso dajali toliko pou-darka kot v današnjem času (stavba je bila zidana po vojni). Ni pa bil zanemarjen, saj je slu-žil svojemu namenu, razen krajši čas, ko je imela kmetjejska za-druga v njem urejen arhiv. Vi-delu sem tudi razdejanje po sil-vestrovjanju »manjše neorgani-zirane skupine«. Zanima me samo, zakaj je stroške popravila peči krila mladinska organiza-cija? Logično bi bilo, da bi po-pravilo plačali tisti mladi, ki so razdejanje povzročili, iz svojega žepa. Ali pa je morda mladinska organizacija Križe pravi naslov za plačevanje posledic vandalskega obnašanja katerihkoli mladih ljudi?

Stvar dogovora med Kmetjejsko zadružno in Krajevno skup-nostjo Križe je uporaba dvoran, v kateri je trenutno skladnišče, in v to se v svojem pisjanju ne mislim vtikati, ker nimam zato nobene pravice. Imam le pripombo na samozavestno pi-sanje predsednika OO ZSMS Križe. Iz dosedanjih člankov na-mreči ni razvidno, ali on skupaj z navedenimi 95,5 % gospodin-jstvi KS Križe ve, kje se bodo v sedanjih gospodarskih razme-rab dobila sredstva za adaptaci-jo prostora, ki že več let ne služi namenom, za katerega je bil zgra-jen? Prostor je bil namreč opuščen že veliko prej, preden je KZ Tržič v njem uredila skladnišče. 15 let sem aktivna članica KUD Podljubelj, zato mi dogajanja v amaterski kulturi niso neznana. Vem, da je težko zagotoviti do-volj denarja že za redno dejav-nost. Amaterska kultura ne dela brez opreme, pripomočkov in strokovnega vodstva, saj dile-tantsta nihče ne hodi gledat. Te stvari pa niso zastonj, čeprav moram pripomniti, da prav stro-kovni delavci opravljajo svoje delo običajno za smešno nizke nagrade. Ali tov. Ješte ve, koliko stane npr. ogrevanje slabu izoli-ranega prostora, kakrsna je dvo-rana v Križah? Ce bo kdaj pri minus 10°C pripravljal kulturno prireditev, bo razumel, da to ni nezanemarljiv podatek. Ali ve, koliko stane posodobitev stavbe vseh kateder, ki so v tistem času pri nas obstajale. V takra-ni družbi (smo do današnjega dne veliko napredovali?) ni bilo nikakrsnega razumevanja za novinarstvo kot posebno smer študija. Novinarji so se zgledo-vali po agitpropovskih usmerit-

izkušenj, zato si upam dvomiti, da se bo zgojši s pridobitvijo obrav-navane dvorane kulturna in športna dejavnost v kraju na daljši rok bistveno izboljšala. Kolikor mi je znano, se osnovna šola Križe lepo vključuje v kul-turino in športno dogajanje v kraju in so torej osnovni pogoji za obe dejavnosti že dani. Razu-men pa, da se v šolski avli ne morejo organizirati vaške vese-llice, kakrsne se občasno odvija-jajo v domovih DPO v drugih kra-jevnih skupnostih. Vendar naj se potem stvari imenujejo s pra-vim imenom, saj kolikor mi je znano, tovrstne prireditve pri nas niso prepovedane. Gotovo tudi nisem edina, ki je prepriča-

na, da so celo potrebne! Krajani Križe bodo že ocenili, koliko bo pridobitev obravnavane dvo-rane izboljšala dejavnost orga-nizacij v kraju in koliko bo to izboljšanje stalo. Prepričana sem, da bodo to storili objektiv-neje kot tov. Štefe v svojem članku. Potem tudi dogovor s KZ Križe ne bo mogel biti prob-lema, saj je dvorana navezad-nje lasti krajevne skupnosti. Za-to se mi zdi popolnoma nepo-trebro, da predsednik mladin-ske organizacije v časopisem članku stresa užaljenost in ole-puje nekatera dejstva.

Helena Polajnar
Križe 25

PREJELI SMO

Mladi in izobraževanje

OSTATI NOVINAR ALI NE – TO JE SEDAJ VPRAŠANJE

Okrogla miza o izobraževanju novinarjev na FSPN

Ljubljana – V predavalnicu A na FSPN so študentje 3. letnika novinarstva pripravili okroglo mizo z naslovom »Izobraževanje novinarjev pri nas«. Gostje, ki so jih študentje povabili in so se odzvali povabilu: Janja Golob (Izobraževalna skupnost Slove-nije), Ernest Petrič (dekan FSPN), Božidar Pahor (mentor za študente na DELU), France Vreg (predavatelj na FSPN), Slavko Splichal (komunikolog in predavatelj na FSPN), Igor Savič (politolog, zaposlen na ljubljanskem Radiu) in Mile Šetic (politolog, zaposlen na DE-LU).

Okroglo mizo je vodila štu-dentka novinarstva, Biserka Po-vše. Celotno dogajanje je bilo zamišljeno kot učna ura pri Manci Košir, predavateljici »Teorije in prakse novinarskega sporocanja«, enega izmed pred-metov iz programa 3. letnika no-vinarstva. Na okrogli mizi naj bi gostje in študentje skušali poi-skati odgovore na nekatera žgo-ča vprašanja, predvsem: učiteljski kader na FSPN, tehnološka opremjenost FSPN, kdo je no-vinar in kdo novinar lahko posta-ne. To so bila začrtana vpraša-nja, katerim so se v nadaljevanju priključila še marsikatera druga, nič manj žgoča in po-membra.

Novinarska katedra je bila na FSPN ustanovljena l. 1964, na predlog Franceta Vrega. Po nje-govi besedah, je bila novinarska katedra najbolj dramatična od vseh kateder, ki so v tistem času pri nas obstajale. V takra-ni družbi (smo do današnjega dne veliko napredovali?) ni bilo nikakrsnega razumevanja za novinarstvo kot posebno smer študija. Novinarji so se zgledo-vali po agitpropovskih usmerit-

vah, ki so k nam prispele iz Sovjetske zveze. »Pri nas ni bilo nikakrsne literature s tega po-dročja. Tuje literature pa tudi nismo mogli enostavno kar prevzemati. Prva predavanja na novoustanovljeni katedri za no-vinarstvo so bila zelo pomanjkljiva, poleg tega nas je mučilo vprašanje: ali učimo prav ali ne?« je pred udeleženci okrogle mize razgrinjal preteklost novinarske katedre na FSPN France Vreg, prvi in edini predavatelj takratne novinarske katedre.

Sistem izobraževanja bodočih novinarjev je pri nas zelo podo-ben sistemom izobraževanja no-vinarjev drugod po svetu. Praviloma gre povod za štiriletno študije. »Osnovni sistem izobraževanja določajo pravila ali do-loča UNESCO: ta pravila do-puščajo različne sisteme izobraževanja,« je povedal Slavko Splichal. Lik novinarja naj bi se, po njegovih besedah, v pri-hodnosti preoblikoval: to bi bil novinar – animator, organizator, kakrsnega potrebujejo skup-nostni mediji. Postal bi organi-zator za čimvečje število občanov, ki bi prostovoljno sodelovali pri ustvarjanju vsebin me-dijev. Novinar pa bi postal ne-kakšen animator za množično komuniciranje. V svetu se je v zadnjem času pojavil predlog v okviru UNESCO: občane naj bi vzgajali za njihovo udeležbo v medijih – v 13 državah na svetu se na srednji stopnji izobraževa-nja že pojavlja vzgoja občanov za medije.

Ali študent na FSPN lahko s pomočjo študija na FSPN posta-ne izobraženec? Po besedah de-kanova FSPN, Ernesta Petriča, je to predvsem odvisno od njega samega. Če v času študija veliko vede, veliko polemizira s kolegi in predavatelji in veliko študira – lahko veliko pridobi. V nas-protnem primeru je tudi rezul-tat enak študijskem napornom, ničen. Na FSPN je čutiti popol-no odstotnost tehnoloških znanj študente lahko »prakticirajo« le na Radiu in v časopisnih hišah. »Novinarstvo kot da je nepo-memben študij in prav tako tudi celotno področje informatike,«

je Slavko Splichal ugovarjal tr-ditvi Ernesta Petriča da materi-alni problem ni osnovni in temeljni problem na FSPN. Materi-alni problem je še kako temeljni problem FSPN! To trditev je potrdila tudi tov. Že novinarica Radia in asistentka pri predme-tu »Radio« na FSPN.

»Na fakulteti bi morali vzpo-staviti interni način simulira-nja dela, ki bi ga lahko prenesli tudi na TV. TV ima slabo razvito interno izobraževanje novinarjev ravno zato, ker to zahteva velika finančna sredstva. Do sedaj nam na TV kot način študi-ja, se ni uspelo prodreti,« Sode-lovanje FSPN z Radiom je tradi-cionalno najboljše. Študentje lahko opravljajo prakso tudi na DELU ali v DNEVNIKU. Po be-sedah Majde Hostnik – Šetinc, novinarke Dnevnika, prakso na Dnevniku onemogoča razdro-bljenost študija. Študentje bi po-njenem mnemu morali imeti nekaj prostih dni, v katerih bi lahko opravljajo prakso. »Naši štu-dentje se lahko kosajo na po-dročju sociologije, politologije ali mednarodnega odnosov z ostalimi, matičnimi strokovniki, ne morejo pa se kosati z eko-nomisti ali pravniki,« je o stro-kovni usposobljenosti študentov novinarstva, razmišljal France Vreg. Neko osnovno znanje (splošno znanje) bi študentje no-vinarstva vsekakor morali imeti. To znanje pa bi moral v večji meri vsebovati tudi komuni-kološke predmete. Velika po-manjkljivost novinarske kate-dre na FSPN, klub temu, da je najmočnejša in da ima najmočnejši raziskovalni komunikološki center v Jugoslaviji, je v tem, da nima novinarskega laborato-rija (tudi druge novinarske ka-tedre v SFRJ jih nimajo). Za pri-dobitev teh laboratorijskih bi bila potrebna akcija, je dejal France Vreg.

Študentje novinarstva, ki se uspejo med študijem zaposliti na Radiu, so po besedah novinarka Radia, Gojka Brvarja, popolnoma neambiciozni in takoj zadovoljni z dosezenim. Ne težijo k nikakrsnemu napredku ali izpolnjevanju. Zakaj so tak? Zakaj so neambiciozni? Ernest Petrič, dekan FSPN je menil, da bi morali študentom prizgojiti ambicioznost, tisto pravo, v japonskem duhu. Študentje iz publike so bili druga-čnega mneja. »Ambicio ne priv-rgojiti, ampak jih vsaj ne zatreći v toku študija,« je pripomnila študentka iz 4. letnika novinarstva. Istočasno pa se je s pri-pombo druge študentke pred udeleženci razgnril še en pereč problem FSPN: Vsak, kdor le ho-če, se lahko vpisne na FSPN in prav tako lahko vsak ustoli konča to fakulteto. Mimogrede, to ne drži popolnoma: »ostip« na FSPN je precejšen. Od generacije, ki je v študijskem letu 1985/86 »začela« v prvem letniku novinarstva (približno 80 študentov), je v se danjem tretjem letniku ostala le dobra polovica študentov. Študentje so opozorili tudi na svoje materialne stanje, ki se zdaleč ni zavidan vredno in – niti najmanj ne priomore k njihovi večji ambicioznosti. Slabo ma-terialno stanje priomore tudi k

use večjemu honorarnemu zpla-sovanju študentov. Zato zato izredno majhno zanimanje za dentov za »šolske« medije. Oko-glo miza je in ni dosegla svojega namena. Res je, da je njeni moderatorka spretno postavila vprašanja (ki so jih sestavili študentje), na katera pa največje ni dobila konkretnega odgovora. Tudi študentje iz publike, ki so se skromno odzvali pa-vedi, so vprašali, niso dobili konkretnih odgovorov. Predstavnik lahko poslušali, kaj vse bi morali znati, vedeni obve-dati, predvsem s socio-politološkega področja. Zelo zato nič nimevo v meni, in za nekatera mogo-čno neumestno? je bilo vpraša-nje Hanna Hardta, gostujujo-čega predavatelja – komunikologa, ki je opozoril prisotne na to, da nič neomenja kulturo, literatu-rum, znanje s teh dveh zelo pomembnih področij: kako to? Vslimam, da nima nič nihče niti poskušati odgovoriti.

Edini, ki je v neki meri ope-ril tudi na druga področja, je Božidar Pahor, novinar, ki se delo opravlja že 45 let (32 let na DELU):

»Nenehno si bogatiti jezik, citirati v tujem jeziku, znati, da se stavljati vejice. Vse življeno moraš bogatiti svoje znanje. O-ber novinar bi moral vsakih pet let raztrgati pravopis same tem, da bi ga stalno uporabljal. Potrebno je veliko brati – na domače pisatelje, si bogatiti slovenski, lepi slovenski jezik.«

Moja Peteru

DENAR ZA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Odbor udeležencev sam pravne sporazuma o nadaljevanju izobraževanja in porabe sredstev v krajevni skupnosti v na-vljiški občini je 26. februar razpravljal o zbranih sredstev za krajevne skupnosti v letu 1987 in o vlogah za solidaristična sredstva v letu 1988. Sam upravni sporazum določa, da organizacije združenega dela nakujejo denar po zaključku računa do 30. marca za teko-let. Za minulo leto se trinajst delovnih organizacij na nako-lo denarja. Zato je odbor sklep na naj strokovna služba takoj na vsem trinajstim dolžnikom opomine. Tudi za letos mora vse trinajstim dolžnikom opomine. Vse podpisniki sporazuma na-zati denar do 30. marca in ga poslatenega.

Po samoupravnem sporazumu dobijo izobraževanje skupnosti glede na število zaposlenih odstotkov zbranega denarja, odstotkov tako imenovanih sponzor-rosti sredstev pa usakoj na razdelijo štirim krajevnim skupnostim za večja komunika-delna. Odbor je letos dobil denar vlog za denar, zboru krajevnih skupnosti občinske skupnosti na predloga, da denar določenega zbranega denarja na vsake skupnosti ne poštegne. Ljubljanska Kamna gorica, Mošnje in Šent Fužina.

Ciril Rožman

Ivan Jan

STRDENOVİ

Za prvi podlistek smo izbrali zgodbo Ivana Jana Strdenovi, ki opisuje življenje partizanske družine iz Selške doline na začetku druge svetovne vojne. Knjiga bo izšla v založbi Partizanske knjige v Ljubljani. Objavili bomo nekaj odlomkov.

V kuhinji so bili tudi mali trije. Ker drugih še ni bilo, je Gornik tiho sedel za mizo in jih motril, kot bi bili njegovi. Pogled se mu je mehčal, oči so doble čisto poseben lesk. Slekél je vetrni jopič in odpasal pištolo, kajji vse je kazalo, da je varno.

Začel se je ukvarjati z otroki, ki so sledili vsaki njegovi kretnji.

Mali Vinko je potem vprašal: »Ali si res učitelj?« To je slišal od mame.

Vinko ga je tikal tako kot drugi.

Gornik je tedaj oživel kot bi vanj spustil elek-triko, in takoj pritrdil.

»Res, res. A kaj, ko zdaj učijo samo nemški učitelji!«

»Zato pa imaš ti pištolo. Jih boste nagnali, ali ne?« je Vinko razviral pogovor naprej.

»Natančno tako. A še veliko drugih bo pri tem pomagalo!« je odgovarjal Gornik, kot bi se pomenoval z odraslimi.

»Če si učitelj, nam pa kaj napiši ali nariši.«

Valentin Pivk o t.i. črni varianti slovenskega (srednjega) šolstva

Učiteljev ne bomo odpuščali

Kranj, 24. februarja — Letošnja slovenska resolucija narekuje 8-odstotno zaostajanje porabe v družbenih dejavnostih za rastjo dohodka gospodarstva, s čimer bi se (tudi) šibka akumulacijska sposobnost gospodarstva povzpelila z devetimi na deset odstotkov. V akumulaciji se kot fatamorgana prikazuje nujno prestrukturiranje z bodočo novo tehnologijo, ki bo slovenskemu gospodarstvu dovolila spogledovanje v razvitim svetom. Ob tem pa ne moremo mimo misli enega od razpravljalec v republiški skupščini, ki je na vprašanje, kakšna bo tehnologija 21. stoletja, dejal: ta tehnologija bo znanje. Z resolucijo torej želimo okrepliti naše gospodarstvo, zavestno pa oviramo in omejujemo tudi tisto, kar naj bi bilo temelj tehnologije v naslednjih letih in desetletja: izobraževanje, znanje.

Skupščina izobraževalne skupnosti Slovenije je 17. februarja ponudila v razpravo osnutek varčevalnih ukrepov, tako imenovano črno varianto slovenskega šolstva, ki je posmeh dejstvu, da bi namesto resolucijske omejitve, ki realno pomeni tri odstotke manj denarja, prenovljeni programi srednjega šolstva potrebovali realno najmanj štiri odstotke več denarja, visokošolski pa pet odstotkov; v bistvu gre torej za deset do petnajstodstotnih primanjkljaj. Kje, komu vzeti, da bo čim manj bolelo, da kakovost ne bo pretirano trpel? O tem smo se pogovarjali z Valentinem Pivkom, ravateljem kranjske srednje šole pedagoške, računalniške in naravnoslovno-matematične usmeritve, ki je tudi predsednik komisije za področje srednjega šolstva pri odboru republike izobraževalne skupnosti za usmerjeno izobraževanje.

»Gоворil bom o srednjem usmerjenem izobraževanju, kjer sem pad bolj doma. V republiški izobraževalni skupnosti velja dogovor o nedotakljivosti dveh ciljev: prvič, vsem osnovnošolcem je treba omogočiti nadaljevanje v srednjih šolah in, drugič, osebni standard zaposlenih v šolstvu ne sme pretirano pasti. Kolikšne omejitve bodo letos dejansko potrebne, se bo točneje vedelo po zaključnih računih takoj v gospodarstvu kot v šolstvu. V šolstvu obstajajo nekatere rezerve, ki bi ga lahko pomeni, sveto pa sem prepričan, da je sredi šolskega leta nemogoče razmisljati o zmanjšanju zaposlenih, oddelkov, o spremjanju programov; na osnovi racionalizacij letos ne bomo mogli privarčevati želenih petnajstih odstotkov denarja.«

Torej gre bolj za ukrepe dolgoročnejše narave?

»Odklanjati moramo stihiske odločitve. V šolstvu lahko nekaj pretehtano ugotoviš v ciklusu štirih do petih let. V Sloveniji bi morali končno enkrat za vselej doumeti, da je treba pred uvajanjem novosti oziroma sprememb vedeti, ali jih bomo finančno zmogli.«

Eno od področij, kjer je mogoča racionalizacija in s tem pocenitev, so prav gotovo ekskurzije in tečaji prve pomoči, ki jih je v prenovljenih srednješolskih programih bistveno več. Moram pa reči, da so pri

ekskurzijah že zdaj nosili velik del stroškov učenci in šola sama. Za tečaje prve pomoči še ne vemo, koliko bodo stali, bodo pa gotovo.«

Vprašljive so delitve učencev v skupine, na primer, v laboratoriju, telovadnici. Zakaj?

»Nekatere delitve so nastale samo kot orodje za dodatno pridobivanje denarja; če bo več skupin, bo več ur, če je več ur, bo več denarja. To upam trditi, ker vem, da v nekaterih šolah v resnici niso delili učencev v toliko skupin, kot jih je izobraževalna skupnost plačala. Seveda ni nihče proti delitvam, kjer so strokovno ali iz varnostnih razlogov utemeljeni, medtem ko druge čaka preveritev.«

Menda se slabo piše tudi majhnim šolam?

»Praviloma naj bi v šoli ne bilo več smeri, kot je oddelkov. Varčevalni ukrepi so odločno proti kombiniranim oddelkom, ki so zelo dragi. Majhne šole niso problematične samo zaradi visoke cene, ampak sem prepričan, da tripi kvaliteta dela, ker ne morejo zagotoviti vseh potrebnih delavcev, sodobne opreme, učil. V teh primerih pa so pogosto zelo glasni lokalni interesi, češ kakšna krivica se godi, če se oddelek s 23 učencami ne more deliti na fiziko, kemijo, biologijo. Podobno kot za majhne šole velja tudi za slabo izkorisceno domove za učence, ki so prevelik strošek za izobraževalno skupnost.«

Lokalni interesi bodo morali popustiti tudi ob zaostritvi kriterija 30 učencev v oddelku?

»Pri oblikovanju mreže šol se dogajalo, da sta zaradi 50 vpisanih učencev za en oddel-

lek nastala dva oddelka. In čeprav se je število učencev v srednjih šolah v Sloveniji zmanjševalo, zlasti ko ni več prihajalo toliko mladih iz drugih republik, je število oddelkov naraščalo. To pa seveda več stane.«

Razmišljaj o postopnem oblikovanju enotnega srednjegosloškega programa so plod težnje po kvalitetnejši pripravljalnici učencev za študij. Hkrati pa pomenijo tudi počnitev?

»Vsaj prvi dve ali tri leta naj bi bil program enoten, splošen, stroke bi bilo dovolj kasneje v štirih, petih letih študija. Nedvomno bi taka združitev pomenila tudi polnejše oddelke, manj drage specializirane opreme. V našem srednjem šolstvu pa vidim še en bistven varčevalni ukrep, o katerem delovno gradivo izobraževalne skupnosti sicer ne govorim, se bom pa z vsemi močmi se naprej prizadeval za uresničitev. Naši učenci so preobremenjeni. Če bi z 32 ur pouka na teden prešli na 27, 28 ur, bi to pomnilo za dobrih deset odstotkov kvalitetnega prihranka.«

Položaj in usoda šolstva se pri nas kroji vsaj na treh mestih: finančno plat ima republiška izobraževalna skupnost, ki ji določa okvirne nekdo drug, strokovna vprašanja rešuje Zavod za šolstvo, ki se bolj ogrevata za 24 učencev v oddelku kot za 30 ali več, čeprav »razkošje« pomeni toliko in toliko več oddelkov in denarja, zakonodajno plat ureja komite za vzojno in izobraževanje. Slovensko šolstvo ima torej tri vlade, ki so pogosto neusklajene, pa še kakšno vladilo v senci, ki včasih celo odločilnejšo besedo.«

Kam pa z učitelji?

»Trenutno učiteljev za nekatere predmete manjka. Okrog 40 odstotkov ur v srednjem usmerjenem izobraževanju je opravljenih honorarno in v podaljšanem delovnem času, precej je tudi še strokovno neprimereno zasedenih mest. Če bi urenik skrčili, bi v petih, šestih letih lahko prišli do kvalitetnejše vsebine pouka, ne da bi morali odpuščati učitelje.«

Crna varianta torej ni tako zelo črna, kot se zdi na prvi pogled, saj v večini predlaganih ukrepov varčevanje napoveduje celo višjo kakovost. Za tako varčevanje pa smo najbrž vsi, tudi učitelji. Hkrati z regionalnošolsko mrežo in programi, z zaostrenimi standardi in normativi pa kljče po spremembah tudi preveč razbodenja, včasih že prav birokratska, samoupravna organiziranost šolstva kot tudi zakonsko pogojena šolska režija. H. Jelovčan

Večletne omejitve porabe so usmerjeno izobraževanje privlekle v položaj, ko kar 88 odstotkov vsega denarja potrošimo za to, da so učitelji, če so, da imamo ogrete prostore, kakršniki že so, da imamo kredo. Za vse druge skupne naloge v Sloveniji od nacionalnih naložb do mednarodnega sodelovanja na tem področju pa do tega, da samoupravna organiziranost teče ostane dvanašt desetkov denarja. Od 88 odstotkov gre 80 odstotkov za plače in prispevke, štirinajst odstotkov za materialne stroške, okrog šest odstotkov za amortizacijo. Za amortizacijo nepremičnin dobivajo srednje in visoke šole vsega skupaj 20 odstotkov od obračunane!

Kdo ogroža Bohinjsko jezero

Brez republiške soglasja ni mogoče posegati v območje jezera

Ribčev laz, 29. februarja — S sprejetjem zakona o Triglavskem narodnem parku je bilo območje Bohinjskega jezera uvrščeno v osrednji del parka, za katerega veljajo najstrožji režimi pri urejanju prostora. Na osnovi zakona so občinske skupščine Radovljica, Jesenic in Tolmina sprejele pred štirimi leti skupni srednjoročni program razvoja TNP, v katerem je Bohinjsko jezero opredeljeno kot znamenitost velikega ali izjemnega pomena. V istem programu je predvidena razglasitev jezera za naravni spomenik...

V programih, planih in drugih dokumentih je lepo zapisano: jezero je treba varovati kot punčico svojega očesa, vsak poseg v prostor ob njem skrbno prehtati, upoštevati vsa naravovarstvena načela... Praks je, žal, precej drugačna – kakovost jezerske vode se nezadržno slabša, jezero ogrožajo turistična dejavnost, kmetijstvo, promet... Bodimo konkretnej! Jezero in druge vrednote naravne dediščine ogrožajo zidani taborniški dom pri Naklovki glavi, obnovila in širitev Mladinskega doma, ob katerem klub dogovor niso odstranili manjših počitniških objektov, širitev avtokampmpa Ukanc in izgradnja novih sanitarij (klub dolgoročni usmrivti, da bodo kamp preselili v Ribčev laz), šotorišče tabornikov Taborniške zvezde Slovenije in odprtimi stranišči v smetiščnimi jammami, širitev smučišča v Žagarjevem grabnu v dolžini sedmih kilometrov, turistični objekti v območju Ukanca in delno Ribčevega laza s 1345 ležišči in objekti na Voglu, ki so brez urejenega dovrjanja odpali (po izgradnji čistilne naprave in dela kanalizacije se je stanje nekoliko izboljšalo)..., možni vir onesnaženja pa so tudi goriva, sklaščenja v neustreznih in pomanjkljivo opremljenih rezervoarjih... Kmetiji so ob jezeru razširili nekdajni kolovoz v pot za vožnjo s traktorji, na novo so uredili okrog trideset hektarov pašnikov. Gnojenje objezerskih pašnikov in travnikov z umetnimi

mi in drugimi gnojili je še pred nedavnim ogrožalo jezero, zdaj pa je prepovedano, prav tako tudi zimski soljenje cest. Gradnja dovozne ceste do novih stanovanjskih hiš v Stari Fužini je posledila v moreno, ki je pomembna naravna dediščina.

Ceprav je območje Bohinjskega jezera zaščiteno z zakonom o Triglavskem narodnem parku, inšpekcija v večini nedovoljenih posegov v prostor ni mogla ukrepati, ker so si investitorji pridobili ustrezna dovoljenja. Nadzor nad izvajanjem zakona je otežkoen prav zaradi manjših počitniških objektov, širitev avtokampmpa Ukanc in izgradnja novih sanitarij (klub dolgoročni usmrivti, da bodo kamp preselili v Ribčev laz), šotorišče tabornikov Taborniške zvezde Slovenije in odprtimi stranišči v smetiščnimi jammami, širitev smučišča v Žagarjevem grabnu v dolžini sedmih kilometrov, turistični objekti v območju Ukanca in delno Ribčevega laza s 1345 ležišči in objekti na Voglu, ki so brez urejenega dovrjanja odpali (po izgradnji čistilne naprave in dela kanalizacije se je stanje nekoliko izboljšalo)..., možni vir onesnaženja pa so tudi goriva, sklaščenja v neustreznih in pomanjkljivo opremljenih rezervoarjih... Kmetiji so ob jezeru razširili nekdajni kolovoz v pot za vožnjo s traktorji, na novo so uredili okrog trideset hektarov pašnikov. Gnojenje objezerskih pašnikov in travnikov z umetnimi

ga ni storil. Kot ugotavlja republiški vodnogospodarski inšpektrat, tudi večina objektov nima vodnogospodarskih soglasij.

Kako izboljšati stanje v območju jezera in kako preprečiti, da se nedovoljeni posegi ne bi nadaljevali? V poročilu o ogroženosti jezera – pripravila sta ga republiški urbanistični in vodnogospodarski inšpektrat – lahko preberemo, da bo treba najti primernejšo lokacijo za taborniško šotorišče, preseliti avtokamp Ukanc v Ribčev laz, urediti greznic v kanalizaciji v Ukancu, Ribčevem lazu, na Voglu, sicer pa zagotoviti spoštovanje zakona o Triglavskem narodnem parku in poostrobit nadzor republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora nad delom upravnega organa občine Radovljica.

C. Zaplotnik

Svetovni popotnik Zvone Šeruga:

Potujem k ljudem, ne v muzeje

Ljubljana, 27. februarja — Zvone Šeruga je prvi Jugoslovan, ki je z motorjem obkrožil svet. Pota so ga vodila prek Afrike, Severne, Srednje in Južne Amerike, Evrope, Azije, pred letom dni pa se je vrnil iz Avstralije. O svojih poteh je napisal veliko zanimivih reportaž, njegova knjiga Potovanje k ljudem, pa je prava poslastica za vse, ki radi pogledajo prek domačega plota. Pred novo potjo se je odločil, da bo pravil potopisna predavanja po vsej Sloveniji, kajti v Cankarjevem domu je navadno zmanjkalo prostora za radovedne poslušalce.

Kaj pomeni dobiti in imeti ime "svetovni popotnik"?

"Preprosto to pomeni, da sem v zadnjih dvanajstih letih pet let preživel na potovanjih. Na potovanjih z avtoštopom, ladjami, kolesom, letali, motorjem, kamelami... Biti svetovni popotnik pomeni spati z Indijanci v Južni Ameriki, Pigmeji v Afriki, pri kurbarjih v Bangkoku... To tudi pomeni, da mi je veliko želje oditi jutri v Afriko, kot se jutri poročiti, imeti otroke, dobiti kredit v banki. Pomeni pa tudi imeti dekle, ki si zaželi iti na konec sveta in jo tudi odprejte. In seveda pri tem tudi sam uživam."

Praviš na pot z dekletom. Kako se takšna pot obnese?

"Na srečo se je izkazalo mnogo manj tveganje, kot sem se na začetku bal. Tako sem imel na svojih zadnjih deh poteh v Ameriki in Aziji tudi Romano Dobnikar svoje dekle, ki pa je hkrati tudi novinarica in, moram reči, tudi dobra sopotnica. Klub svoje preveč obilni kilaži je kar trpežna, kakršna za dolga in naporna potovanja mora biti. Predvsem pa je potovanje v paru idealen način potovanja. Seveda pod pogojem, da se par dobro ujema, sicer to lahko postane tudi zelo zoprerna stvar. So pari, ki skupno trenutke izkoriscajo, da drug drugemu grejo življenje, so pa tudi pari, ki si te trenutke znajo polepiti."

O svojih potovanjih si napisal knjigo, veliko reportaž, če se ne motim pa je precej daleč tudi priprava druge knjige?

"Moram reči, da že dolgo študiram novinarstvo, v letih svojih potovanj pa sem objavil stotine reportaž v slovenskem, jugoslovanskem in tujem tisku. Pri nas sem največ objavil v Televusu, v Startu, ljudje po Sloveniji pa me najbolje poznajo po reportažah v Nedeljskem dnevniku. Knjiga Potovanje k ljudem je moja prva knjiga, ki opisuje pot z motorjem po Severni in Južni Ameriki. Seveda pa ta knjiga ni zadrnja, saj še vedno mislim, da sem na začetku poti in da je pot okoli sveta le temelj za nadaljnja raziskovanja. Tudi rokopis za novo knjigo je delno končan, govorji pa o potovanju po Aziji in Avstraliji. Dodal bom še del iz nove poti po Afriki, kar mor se z Romano odpravljava jeseni."

Potovanje, ki traja leto ali več je po eni strani zanimivo, po drugi pa tudi naporno?

"Lahko rečem, da je potovanje za nekaj dni ali nekaj tednov res sprostivo. Če pa to traja leto in leta, pa mora človek imeti za takšno početje globlji smisel. V mojem primeru je to novinarsko in fotografatsko delo. Zase lahko rečem, da svet dojemam prek ljudi, prek usod, s katerimi se srečujem, ne pa

morda pre muzejev, templjev ali morda avtomobilov. Spoznavati življenje ljudi pomeni spoznati življenje beguncov, gverilskih gibanj, življenje v domovih za umirajoče. Zato je tudi naslov knjige Potovanje k ljudem najboljši, saj v treh besedah pove smisel mojega potovanja, mojega novinarskega in fotoreporterskega dela. Seveda pa so vsa spoznanja pustila veliko sledov tudi v meni samem."

Mladi, ki poslušajo o tvojih poteh te pogosto sprašujejo o motorju, o tem, kakšen je svet videti na tveh kolesih.

"Zame je motor sredstvo, ne pa cilj potovanja. S štirimi motorji sem prevozel pet kontinentov, 102.000 kilometrov, 4 puščave, kdo ve, koliko džungel in ekotskih predelov. Na račun svojega dela imam dan

Za Bojana Križaja je bila olimpiada prezgodaj končana

Do konca sem upal

Zvirče, 27 februarja — "Kaj bom odslej počel, bom povedal na novinarski konferenci, ki jo bomo sklicali skupaj s Smučarsko zvezo Slovenije in Elanom po vrtniti vodstvo ekipe iz Calgaryja. Sam zase sem v bistvu že odločen, vendar s svojo odločitvijo nōčem prehitevati," pravi naš najboljši alpski smučar vseh časov Bojan Križaj, najbolj tragična osebnost letošnjega Calgaryja.

• Kaj se je pravzaprav zgodilo usodnega dne na vadbi slalomu, ko si se poškodoval.

Treniral sem slalom in hipoma se je pred menoj pojavila neka ženska. Izogibal sem se ji in vrglo me je v gozd, v drevo. Na smučiščih za vadbo je bila velika gneča in mi smo vadili tik ob gozdu. To smo že tisočkrat počeli. Razen tega je tamkajšnji sneg čuden. Drsi in smučka ne prime. Zvedeli smo, da se je na istem mestu že ubil otrok."

• Prve vesti o tvoji nesreči so kazale na najhujše.

Takoj sem vedel, da je nekaj hudega. Bal sem se, da nisem na nogah kaj potrgal. Nihče ni vedel natančno. Prve ugotovitve ob prvi pomoči sem se ustrašil: počena pogaćica in deloma natrjana mišica. V bolnišnici v Calgaryju so nato poškodbo natančneje pogledali in ugotovili, da kost ni poškodovana. Dobro znamenje je bilo to. Po dveh dneh sem na primer že lahko hodil. Ko sva z dr. Vinkom Pavlovčičem, znanim ortopedom in kirurgom, poskušala na smučeh, nisem mogel zdržati in od tega trenutka dalje mi je bilo marsikaj jasneje."

• To je bilo zate tragično spoznanje, psihični udarec, srečanje s trenutkom, ki si se ga vedno branil: slovo od smučarje.

"Nisem mogel verjeti! Do tega trenutka nisem vedel, kak je, če si resnično poškodovan. Kot otrok sem si zlomil nogo, v Kitzbuehlu sem grdo padel na smuk, pa so bile to samo odigrnine. Iz dneva v dan sem si dopovedoval, da bo boljše, da bom lahko nastopil. Ko pa sva z Pavlovčičem še enkrat pregledala koleno, sem bil soočen z resnicami. Na smuči ne morem, zaradi združevanja. Z njim se ne smem igrati."

• Se s to sezono končuje tudi tvoja blesteča, 15 let trajajoča tekmovalna kariera.

"Če bom nastopil, poudarjam, če, bom to na zadnji tekmi konec marca na finalu svetovnega pokala v Saalbachu. Tja grem, vendar ne vem, ali kot tekmovalci ali kot gost. Kakšna pa bo moja prihodnost, bom povedal na novinarski konferenci."

• Verjetno nisi nikoli pričakoval, da se boš moral tako posloviti od tekmovalnik, tako nasilno, v bistvu tragično.

Zame je bila v bistvu zadnja tekmovalna sezona predzadnja, v zimi 1986/1987. Po sezoni, v kateri mi je uspevalo vse, je letos nit približno ni mogoče ponoviti. Bilo pa bi naro, da bi v položaju, kakršnega sem imel, zavrgel smučarijo. Imel sem rezultate, pa tudi finančne motive za nastopanje v tej sezoni. Začel sem dobro, čeprav so bili aperiuti nekaterih ljudi izven smučarije, ki naj bi se na posel bolje spoznali kot mi, ki smo notri, večji, pretirani. Ni mi žal, da sem se tako odločil, čeprav sem nemaraval kariero drugače končati. Pred olimpiado se je forma dvigala in pred olimpijskim slalomom sem bil optimist. S poškodbo je vse padlo v vodo, vendar tega ne jemljem pretirano tragično. Smoka spada k športu. Stalno me je spremljala, ob tokratni nesreči pa se imel srečo. Poceni sem jo odnesel. Če ne bi imel na treningu tako podloženih hlač, bi bilo hujše."

• Olimpiado spremjaš prek televizije. Ti je hudo, da nisi zraven, med tekmovalci, ki so nam prinesli takšne uspehe.

"Clovek se vsega navadi. Ob spremjanju slaloma ne bom jokal, ampak držal pesti za naše. Navdušen sem nad skakalcem. Z Debeljakovo kolajno smo upravili pot v Kanado, potem pa sta prišli še dve srebrni: skakalci v Mateje. Smučarja je individualni šport in v tem športu vsak tekmovalec predvsem afirmira sebe. Na vseh tekmalah skakalci sem bil. Zadnjo, ekipno tekmo sem gledal med vožnjo domov. To je bilo super doživetje."

• Če bi bil Bojan še enkrat mlad. Bi bil ponovno smučar.

"Od leta 1973 sem v A državnih reprezentanci. To so dolga leta. Enako pot bi izbral. So odrekanja, so porazi. Sem človek, ki pozabljam slabe trenutke. Lepih pa se bom vedno spominjal".

J. Košnjek

Lanska sezona najuspešnejša za radovljiske plavalce

Pomoč caplja za uspehi

Radovljica, 26. februarja — Letos bo Plavalni klub Radovljica star 55 let. 6. avgusta bo na radovljiskem kopališču velik plavalni miting, na katerem bodo sodelovali predvidoma plavalci iz šestih držav, miting pa je tudi v koledarju evropske plavalne zvez.

Plavalni klub Radovljica, ki mu bo predsedoval Jože Rebec, si je za letos na petkovem občnem zboru zadal štiri glavne naloge. Prva je udeležba na vseh republiških in državnih prvenstvih, na predtekmovaljanju za ekipni jugoslovenski pokal pa ne računajo, ker imajo premalo fantov za popolno moštvo. Radovljicanini so v tem oziru posebnost, saj pri drugih klubih prevladujejo fantje. V sicer omejenih možnostih za vadbo, brez pravega zimskega bazena, ko mora 72 plavalcev vaditi v petih kakovostnih skupinah v Železničkih in Radovljici, v hotelu Golf in Grajski dvor, doseči čim višjo kakovost. Letos bo lahko vsaj vadba v letnem bazenu boljša, ker so vgrajeni kolektori za ogrevanje. Tretji nalog je zboljšanje gmotnega položaja kluba. Družbenega pomoč zaostaja za rezultati. Klubski delavci morajo zato prosačiti in reševati gmotni položaj z najrazličnejšimi reklamnimi akcijami. Predvsem bi moral biti višji delež telesnokulturne skupnosti. Pomembna naloga pa je še zboljšati kakovost vadbe za omejeno število tekmovalcev. Več jih zaradi dirkanja za bazeni in slabe gmotne osnove tudi ne more redno vaditi, zaradi česar tudi marsikater talent uide. Na srečo imajo vsaj nekateri razumevanje za plavanje. V radovljiskem plavalnem klubu ob tej se posebej poudarjajo pomoč, ki jo nudijo plavalni bazi v Železničkih in blejska hotela Golf in Park.

Lanska sezona je bila za Radovljicanje najuspešnejša. Bili so ekipni republiški pravki med starejšimi pionirji, tretji ne ekipnem in posamičnem državnem prvenstvu v tej kategoriji, klub je bogačji za 80 kolajn z letnih in zimskih republiških in državnih prvenstev, nekaj dobrih rezultatov pa je bilo doseženih tudi na mednarodnih mitingih v Avstriji, Italiji, Zvezni republiki Nemčiji in na Madžarskem.

Najboljši posamezniki so na občnem zboru prejeli praktična darila, ki so jih prispevali Elan, Sukno, Uko in Iskra. Prejemniki so Martina Mašič, Nina Sekovanič, Monika Kavčič, Urša Praprotnik, Staša Melink, Saša Robič, Polona Rob in Primož Zadravec. Tri plavalke, ki se poslušajo od tekmovaljanja, so prejele priznanja klubu: Petra Gráhovac, Petra Boles in Katka Zadravec.

Največji upravljavec plavanja ostaja Polona Rob, ki je kandidat za jugoslovansko reprezentanco na mladinskem evropskem prvenstvu na Nizozemskem.

J. Košnjek

Veličasten sprejem naših smučarskih skakalcev

Srebrni junaki Planice

Kranj, 28. februarja — »Junaki Planice, srebrne ste ptice!« je množica gledalcev v petek na letališču Brnik pozdravljala našo smučarsko skakalno reprezentanco, ki se je vrnila s petnajstimi olimpijskimi iger iz Calgaryja v Kanadi. V ekipnem delu so Matjaž Zupan, Matjaž Debelač, Miran Tepeš in Primož Ulaga dosegli drugo mesto in s tem srebrno olimpijsko kolajno. Med posamezniki je na 90-metrski skakalni bron z odličnima skokoma priskakal član Elektrotehne Ilirije Ljubljana Matjaž Debelač. Seveda je svoje dodal tudi peti tekmovalec na tej olimpijadi Rajko Lotrič. Pri tem so svoje dodali še trenerji: Danilo Pudgar, Luka Koprišek, Bogdan Norčič, direktor nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc in fizioterapevtka iz Kranjske gore Sonja Albreht.

• Na pot ste odšli skromno in niste govorili o uspehih kot drugi. Domov ste se vrnili z dvema olimpijskima odličnjama, je dejal na sprejemu v občinski skupščini Kranj »župan Ivan Torkar. Bil je slovesen sprejem, saj so bili na njem tudi udeleženci mladinskih svetovnih prvenstev. Mladinski svetovni veleslalomski prvak Grega Grilc, Janez Demšar, tekaci STK Triglav Matej Kordž, Mitja Kolman, Borut Nunar in tekaci Kokrice Andreja Grašič ter skakalec Iskre Delte. Poleg srebrnega Matjaža Zupana še Tomaž Dolar ter mladinski državni prvaki ID Triglava Kropar, Triplat, Globonik in Komovec. Velika množica ljudi je ob ansamblu ASK Triglav pozdravila na Trgu revolucije vse tekmovalke in tekmovalce, ki so ponesli ime Kranja v svet. Za njihove uspehe so jih nagradili občina Kranj, TKS in ZTKO Kranj. Seveda so bili pozorni tudi na vse trenerje pri Triglavu kakor tudi na Bogdana Norčiča in direktorja nordijskih disciplin Lojzeta Gorjanca. Za vse to iskrena hvala.

Prisrčna in veličastna je bila dobrodošlica ljubiteljev smučarskih skokov v petek na letališču Brnik. Vsi skakalci so dali vse ob sebe. Še posebno v pravem trenutku, saj je organizacijski komite Planica v Calgaryju predstavil kandidaturo Gornjevanske doline za svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah za leto 1991 ali 1993.

Dobrodošlica na Brniku, nato v Lesnini, ki je glavni pokrovitelj naših smučarskih skakalcev, Ljubljancov pred Magistratom v Ljubljani, nato v Braslovčah, je bila spontana in veličastna. Še posebno v Braslovčah, kjer so vsi proslavili srebrno kolajno Mateje Svet v slalomu. Tudi člani Iskre Delte Triglava in občani Dupelj so v soboto pripravili v Dupljah svečano dobrodošlico za svojega reprezentanta Matjaža Zupana.

V Lesnini, ki je glavni pokrovitelj naših smučarskih skakalcev, je predsednik te devolne organizacije Polde Briles dejal, da so še kako zadovoljni z uspehi. »Bili sta izjemni. S temi res veličastnimi uspehi ste dokazali in potrdili vse vaše dosedanje uspehe ter napore, da ste prišli v sam vrh svetovnega skakalnega športa. Še lažje bomo podpirali vaše delo tudi naprej.«

• Direktor nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc: »V imenu skakalcev in vsega vodstva se za vse te prisrčne sprejeme Zahvaljujem. Kanček pelina je edino sodniška

kuhinja na 70-metrski skakalnici z Miranom Tepešem. Odvzeli so mu bronasto medaljo. Nato je prišlo bronasto odličje na 90-metrski skakalnici Matjaž Debelač, ki mu je niso mogli ukrasti. Še bolj so se fantje izkazali v ekipni konkurenči. S svojimi skoki in srebrno kolajno so dobili kar jim pripada. Brez njih in zdrženega dela ne bi bilo takih uspehov. Ta uspeh nam bo pomagal pri kandidaturi Planice za svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah in tudi pri širjenju novih slovenskih skakalnih centrov. Razbeljeno že je treba kovati.«

• Matjaž Zupan: »Na splošno sem zadovoljen z vsemi tremi nastopi. Nisem pričakoval, da bom tako visoko na malih skakalnicah. Preveč sem hotel. Želja v meni je bila velika, a ni bilo tako načrtno, kot sem načrtoval. Dobil sem tudi veter v hrbet in konec je bilo skoka za še boljšo uvrstitev.«

• Rajko Lotrič: »Uspēh je tu. Na 70-metrski skakalnici sem bil po prvi seriji peti. Bil sem tudi v ognju za medalje. V drugem skoku sem naredil napako na odskočni mizi.

tudi moja najboljša uvrstitev do sile na malih skakalnicah. Prav na tej se je v drugem skoku veter obrnil v hrbet in tu so pred-

nost imeli močnejši skakalci. Sam skok ni bil slabši kot prvi. V ekipni konkurenči sem nato skakal bolje kot v posamični konkurenči. V drugem skoku na veliki smo imeli že težje pogoje za skok kot v prvi seriji. Nalet

so znažali, a vseeno sem povsem zadovoljen s tem, kar sem dosegel in kar smo vse dosegli. Dobri sem občutek za dobre skoke. To so tudi pogoj za uspehe za nas prej.«

D. Humer

Ljubitelji smučanja so prisrčno sprejeli v petek na letališču Brnik naše smučarske skakalce. Od leve proti desni: trenerji Bogdan Norčič, Danilo Pudgar in Luka Koprišek, skakalci Matjaž Zupan, Matjaž Debelač, Primož Ulaga, Miran Tepeš in direktor nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc.

Družina Zupan: sestra Mateja, mama Milena, Matjaž in oče Lojze. Sestra Mateja: »Vesela sem uspehov. Še posebno zato, ker so dosegli tisto, kar smo potihoma pričakovali. Dosegli so še več. Med njimi je tudi moj brat Matjaž.« Mama Milena: »Srečna sem in vesela vseh uspehov. Še posebno mame to gledamo z drugimi očmi. Srečna sem, da bo Debelač osvojil kolajno in da bo tudi v ekipnem delu kolajno.« Oče Lojze: »Z res izrednimi skoki smo ljubitelji zimskega sporta. Še posebni so srečni in zadovoljni. Še posebno jaz, saj je Matjaž svojo formo in nastope še kako opravičil. Vsem iskrena hvala za čestitke, ki so pri-

spele na dom.«

Foto: G. Simčič

Občni zbor Košarkarskega kluba Sava Commerce

Poudarek na mladih

Kranj, 24. februarja — Ženska košarka v Kranju se je zelo razvijala pred osemindvzetimi leti. Kmalu je prišla iz anonimnosti in se dvigala v slovenski košarkarski vrh. Kmalu po uspehih so se vrstili tudi padci, da se je komaj obdržala na nogah.

Pred šestimi leti je spet prišla iz anonimnosti, zanjo pa drugi zvezni ligi in se je preimenovala v KK Sava Commerce. Predsednica kluba Marica Lončar je dejala, da so s pomočjo dobrih trenerjev, še posebno na Braneta Lojka, v lanskem sezonu dosegli svoj največji uspeh. V tekmovaljanju so bile tretje. Nisi bilo samo dobro delo igralk v vodstvu kluba, temveč je veliko naredili tudi pokrovitelj Sava Commerce za tudi v Gorenjski tiski se je vključil v pomoč. Če v klubu ne bi delali zagotovo ta drugi zvezni ženski ligi, Iztoka Klavora dela z mladimi, za pionirje in kadetinje pa skrbijo poklicni trener Anton Erlah, pa go

nina sila, tehnični vodja Rudi Hlebec. Cilj članic je uvrstitev v I. B. žensko košarkarsko ligo. Predsednica Marica Lončar je čestitala vsem igralkam in ostalim za dobro igro in ogromno pomoč.

Anton Erlah je trener pionir in kadetinj. Prav kadetinje so v lanskem sezonu pokazale, da so odbor napredoval, saj so pionirke vrste, saj so med najboljšimi v republiki. Iztok Klavora že šesto leto skrbijo za pionirki napredovali na osnovnih šolah v občini in na Gorenjskem. Njegovo geslo je, da je treba pionirsko košarko vpeljati tudi na odročne osnovne šole po Gorenjskem. Pionirsko košarko je treba razviti tudi v občini Tržič. To je težko, ker ni trenerjev, ne mentorjev in tudi odročne osnovne šole nimajo telovadnice in ne zunanjih igrišč.

Izvršni odbor bo še naprej vodila Marica Lončar. Izvršni odbor in celotni klub pa je za izredno delo nagradil trenerje Braneta Lojka, Iztoka Klavora, Rudija Hlebeca in doberga dečka v klubu Antona Horvata.

D. Humer

Radovljiski sindikalni veleslalom

Križe ne bodo več vas

V Križah so se odločili, da bodo preproste hišne številke, ki so po besedah enega izmed krajanov "zmešane kot kurji drek", nadomestili z novimi. Uvedli naj bi ulični sistem, po katerem naj bi bilo v vasi z nekaj manj kot dvestoto hišami kar trinajst ulic. Pripravili so tudi predloge za poimenovanje novih ulic: Gasilska ulica, Kmečka ulica, Mladinska ulica, Pot na Močila, Planinska ulica, Šolska ulica, Goška ulica, Opečna ulica, Titova pot, Na klanču, Na jasi... in tako naprej. Vas Križe bi bila tako razdeljena na trinajst ulic, v nekaterih izmed njih bi bilo le par hiš.

Na zboru krajanov je le prevladovalo mnenje, naj bo teh ulic malo, nosijo pa naj lepe domača imena. Čeprav je sedaj v Križah težko najti posamezne hiše, saj so številke vse pomešane, so se namreč zbalili, da bi bila z novim poimenovanjem zmešjava še večja. Pa tudi zastonj ne bi bilo...

Čvek

Ljubezen Michaela Jacksona

«Če bo za vsako ceno napravil iz njega najboljšega prijatelja, ga bo popolnoma uničil», so rekli veterinarji, ko so slišali za še eno svojeglavost Michaela Jacksona, slavnega pevca. Pevec namreč tako zelo obožuje svojega šimpanza, da se je trdno odločil, da ga bo naučil angleščega jezika. «**On samo muči ubogo žival!** Šimpanz bo padel v težko depresijo, postal mentalno bolan zaradi neprirodne zvez s svojim lastnikom, opozarjajo strokovnjaki.

Michael pa se ne da in trdi, da mu je najboljši prijatelj prav šimpanz. Če ga ne bo uspel naučiti angleščine, pravi, se bo sam naučil šimpanzovega jezika...

Margaret pazi na linijo

Britanska predsednica Margaret Thatcher si izredno prizadeva, da se ne bi zredila. Njen konfekcijski številki je 40 in da bi jo obdržala, se je povprašala z znano firmo in njenimi strokovnjaki, ki ji svetujejo, kaj naj je. Dela osem-

PRIJAZEN

gorenjski

NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

BOŽA ČERV

Rada bi vas opozorila na zelo prijazno in vselej nasmejano točajko v Mercatorjevem bistroju na Planini. Nemalo sem bila presenečena, ko sem zaradi slabega počutja poprosila točajo za kozarec vode, pa mi je prijazno ponudila tudi stol, čeprav je tu "stoeči bistro," nam piše bralka iz Kranja.

Obiskali smo natakarico Božo Červ, ki tretje leto streže v okrepečevalni poleg Mercatorjeve prodajalne na Planini, natakarški staž pa ji teče že enajst let. Prepričani smo se o njeni prijaznosti, dobri volji in humorju, ki jih goji v stiku s strankami. Včasih pride tudi naporedan, ljudje so sitni, vendar so gostje in z njimi je treba v rokavicah, razmišla natakarica. V bife, kjer si točilno mizo "delis s svojim šefom Rudijem, zahajajo pretežno stalni gostje, zato večino želja že vnaprej ugane in jim tako tudi postreže. Hitra postrežba je na pravem mestu, to vidi tudi sama, kadar se kot gostja znajde na oči strani točilnega pulta. Pa seveda prijaznost. Bo-

ža ima doma štiri otroke in kup dela, vendar vselej pride nasmejana na delo. Pri delu se razvedrim, tudi če sem prej slabe volje, poudarja. Lepa beseda lepo mesto najde, tega rekla se drži pri svojih gostih, pa naj gre za prijetne vsakdanje obiske ljudi iz bližnjega doma ostarelih, ali za »sončno upravo«, ki se je sicer branil, a jí je vseeno treba postreči, se zahvaliti in želiti »ha svidenje.«

D. Z.

Male gorenjske vasi

Na Mlaki

Piše: D. Dolenc

Gostoljubna hiša je pri Mlakarjevih na Mlaki. Gospodinja Pavla Berce, tudi partizanska aktivistka, je obdržala hišne navade stare Mlakarjeve mame: hiša je odprtva vsem dobrim ljudem in vsem, ki imajo radi živali.

ureja DARINKA SEĐEJ

STRGANE STRUNE STRGANE STRUNE

VINILNE NOVOSTI

Tokrat bomo tvegali zmigovanja pravih ljubiteljev rocka, če prodali so se, in kljub temu objavili zapis, ki sicer ni reden gost znotraj teh vrstic. Vse to zaradi tega, ker ocenjujemo za potrebo povediti, da je saraevski DISKOTON v zadnjem času močno povečal svojo dejavnost.

To ste vsi tisti, ki veste spremljate nočni program na zagrebškem televizijskem kanalu seveda že opazili, kajti povečana je tudi propagandna dejavnost, tipa JU – spotov... In kaj nam pravzaprav "novi" Diskoton ponuja? Po eni strani gre za že uveljavljene glasbenike, v svojem programu pa imajo tudi celo vrsto domačih v bistvu neznanih skupin.

Naj kot ilustracijo navedemo nov LP Zdravka Čoliča, ki je sicer izšel v kombinaciji z domžalskim Kamaram. Nekdanji srce unicevalec, ki je medtem doživel poleg ostalega menda tudi sodne težave z devizami se je odločil začeti znova. Deset novitetov, ki so jih podpisali preverjeni Korneli je Kovac, Marina Tucaković, Duško Trifunović... računa na svoj uspeh pri poslušalstvu. Veliko denarja za malo... Druga ilustracija naj velja skupini Jugoslovani, ki so izdali album z naslovom "Vroče osvežavajuče". Gre za zasedbo, ki je pravzaprav zbrana iz vseh vetrov

(ex Kerber, Bajaga, Električni orgazam...). Na vinilno črnilo so poskušali spraviti nekaj rocku podobnega, tisto, kar je tudi dejansko nastalo, pa pomeni mešanico mnogočesa. Najbolj, da se fantje spravijo za nekaj časa nazaj v garažo...

Vine Bešter

Anekdoti

Na slikarski razstavi

Ameriški pisatelj Washington Irving je imel prijatelja, ki je bil prepirčan, da je pomemben slikar. Nekoč se je udeležil velike razstave.

"Si videl slike, ki sem jih razstavil?" je vprašal Irvinga.

"Sem. To so bile edine slike na razstavi, ki sem jih dolgo občudoval."

"Daj no, laskaš mi!"

"Ne, res! Pred slikami drugih je bila taka gneča, da sploh nisem mogel blizu."

190 Predsednik in čevlji

Abraham Lincoln je sam čistil svoje čevlje. Nekoč je ob tem opravil popolnoma pozabil na napovedani sprejem. Tuji diplomat je vstopil in se na ves glas začudil:

"Kaaaj? Svoje čevlje čistite?"

"Da," je odvrnil Lincoln, "čigave pa vi?"

GLASOV TELEFON

Branko Jovanović – Vunjak (Don Juan)

ustvarjalec številnih uspešnic, Mandarine... pisek skladb za mlade glasbenike, ki jim pomaga pri uveljavljanju. Naj, naj... sicer pa pevec nadvse popularne skupine Don Juan, Branko Jovanović Vunjak, bo gost našega telefona

v sredo, 2. marca od 17. do 18. ure

Poklicite ga na telefonsko številko 21-835 in 21-860. Oglasil se bo in vam odgovoril na vsa vaša vprašanja. Njegov največji lanskoletni uspeh je kaseta Mandarina, ki je postala platinasta, konec lanskega leta je izšla kaseta Naj, naj 3, ki je že zlata, kaseto Don Juan pa s 70.000 prodanimi izvodovi že hiti k platinasti kladi.

VREME – LEPO IN MRZLO

Lunine spremembe: V četrtek, 3. marca, bo ob 17. uri ŠČIP

Pratika nam za ta teden napoveduje dokaj lepo vreme. Sonce vzhaja ob 6. uri 40 minut in zahaja ob 17. uri in 49 minut. Dan je tako dolg že 11 ur in nekaj minut.

zane. Od tu so kurirji aktivisti vodili v Jelovico v partizanske enote, na zvezne.

V partizane, v taborišče

Kar pet otrok je bilo v partizanah z Mlakarjeve hiše: Vinko, Francelj, Lojz, Francka in Mara. 29. marca 1943 so na Bavarsko selili Mlakarjevo mamo, ki ji je bilo 70 let in 15-letno hčerko Angelco. V gostilni pri Cajhnu na Lancovem so Nemci sklicali ljudi skupaj in eden od njihovih komandantov je naredil pravi govor, zakaj selijo Mlakarjeve. Zaradi fantov, ki so šli v partizane, lahko bi ušli, pa niso, zaradi hiše, ki je vsa delala za bandite. Ta govor je menda še vedno ohranjen v Gorenjskem muzeju v Kranju. Bil je redek primer, da so Nemci na tak način tudi opravicevali pred ljudmi, kajti Mlakarjevi so bili daleč naokrog poznani in priljubljeni.

Dom je opustel

Mlaka je takrat opustela. Ko se je vrnila mama iz lagerja, je bilo vse uničeno. Ljudje so vse odnesli, dva štedilnika iz kuhinje, peč, okna so populili iz sten, na podstrešju so bile vezi požagane, za pečjo je rasla trava. Odnesli so tudi vse kmetijske stroje.

Mama je bila tiste prve mesece sama, kajti otrok še ni bilo iz gozdov, prišla so šele na jesen, Angelska pa je bila že mladinska funkcionarka. Grosupljem. Samo se je borila z vsem, še vedno je bila lačna, čeprav je bila že na svoji zemlji. Kmet iz Predtrga, Sandrov Lojz, ki je hodil pomagati delat, ji hrano nosil, da je pričakala prvi pridelkov.

Da je v Mlakarjevi hiši deloval odbor OF, priča tudi spominska plošča na pročelju hiše.

Narodnozabavne viže

Slovenec sem, tako je mati d'jala

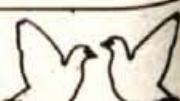
"Narodna pesem je eno najbolj zanesljivih pričevanj slehernega naroda, živ utrip njegovega duha in časa, ena najbolj obstojnih, trajnih dediščin, ki je tudi lahkomiseln in razispni nikoli do kraja ne uspemo zapraviti. Z nekaj patosa bi mogli reči, da je narodna pesem nekakšna narodova duša. To velja tudi ali morda še posebej za slovensko narodno pesem. Zato jo tudi tako radi pojemo, vsi socialni sloji in slehernem družbenem sistemu, z enakim sodoživljanjem v matici kot v zamejstvu in med zdenci. V sedanjem trenutku, ko se slovenska narodna zavest ponovno uveljavlja in krepi, dobiva večjo veljavost tudi slovenska narodna pesem v svoji izvirni, nespremenjeni obliki. V tem smislu postaja spet tudi vse bolj kulturna vrednota, umetnost. Zato se mnogi ansamblji in posamezniki vracajo k njeni izvirni obliki, v besedi in melodiji. In na tej poti vračanja k izviru se kaže kot najbolj naravno, da jo znova odkriva, obuja in utruje v naši kulturni in nacionalni zavesti najbrž najbolj naroden slovenski instrument: citre. In Miha Dovžan je že nekaj časa prav gotovo najizvirnejši, najbolj popularen, pa tudi najbolj zaslužen slovenski citraš," je na ovitek Dovžanove plošče "Slovenec sem, tako je mati d'jala" zapisal znani slovenski pesnik Ciril Zlobec.

"Ker ansambel Miha Dovžana, kjer ob instrumentalnem triu, duetu pevk Mete Malus in Marte Stare Deluje tudi vokalni kvintet Gorenjci iz Naklega pri Kranju, zaradi bolezni slednjih ne deluje tako intenzivno kot pred časom, sem se preusmeril od narodnozabavne glasbe k pravi slovenski ljudski pesmi," pravi Miha Dovžan.

"V 29. letih je že izšlo 41 plošč ozirima kaset in zadnje čase s harmonijami citer obujam iz pozabe stare slovenske ljudske pesmi, ker menim, da je prav, da naša slovenska pesem ostane tudi mlajšim rodovom.

In res je bilo tako. Ljudje so jedli navadne le dvakrat na dan, okoli enih stih odpoldne in proti večeru. V Škofji Loki je ob enajstih dopoldne zvonilo z malim zvonom, »mlinarjem, da bi vedeli pripraviti moko za žganice »ali« kuhičicam, da bi hitreje kuhalo.« Zajtrku ni bilo. Na Gorenjskem so ob težjem delu použili zjutraj malo kropa in kruha ali pa si kruha nadrobili v mleku. Stari ljudje na Gorenjskem so nekdaj ves post preživele le ob samem kruhu in vodici. Sicer pa so prihajali na mizo žganici, okoli Škofje Loke »fešk in meda« (fizil).

V postnem času so bile v »modi« preste: v postu so zrele neveste, v postu pa preste.« Vina se je pilo malo, godeci so počivali, ni bilo vasovanja. Na Gorenjskem so fanti, ki je take čase vasoval pri dekletu vzdeli ime »kvartnik«, kar je veljalo za hudo sramoto... Moški so v tem času celo opuščali kajenje.

Dahnili so da:

V Škofji Loki: Metka Jelenc in Jože Šolar iz Topolj, Metka Stržinar in Jože Mušič iz Podgorje, Majda Šturn in Stanislav Demšar z Martini Vrh, Slavica Kukec in Stojan Šivic iz Škofje Loke; Danica Čerin in Blaž Okorn iz Spodnje Sončice; Marjeta Novak in Pavel Krajnik iz Godešica; Danica Čivre in Sašo Pogačnik iz Stare Loke; Marjeta Bevk in Roman Slabe iz Leskovice; Slavica Medič in Peter Golja iz Železnikov.

Na Jesenicah: Senada Mlakovič in Mustafa Čorbic iz Jesenice

Spomin na Nagličeve Francko Še živi

Vsa Mlaka je bila zavedna, mi pripoveduje Mlakarjev Vinčko, vsi so delali za partizane, pri vsaki hiši so bili aktivisti. Poznana je tudi zgodba sosedke Francke Nagličeve, mlade revolucionarke, ki je takrat, ko so jo vodili, hodila še na kranjsko gimnazijo. V Begunjah so jo ustrelili, ohranili pa se je verz, ki ga je napisala pred smrtjo. Na plošči, ki je pridana knjigi o mučenjih Begunjah, so tudi njene besede.

Sama sem v bunkerju, ne vem, kaj bo z mano, veliko trpim, kje je moj ljubi dom in moja zlata mamica! Stara sem 17 let...

Le asfalt in telefone

Na Mlaki ni razen štirih hišnic. Tako blizu je Radovljica, da res ne potrebuje nič zase. Le cesto in telefon. Cesto imajo, lepo speljano, vendar makadamsko in zaradi močvirnih tal vedno blato. Za to bi radi, da bi jo enkrat asfaltirali, sami je nikoli, ne bodo zmogli. Občinska pot je na Rakovnik in na pačnik vodi. In pri ostalih treh hišah prisršno radi dobili telefon. Zdaj pa imajo le pri Mlakarjevih, da pred letom 1994 ne bodo napeljevali benih telefonskih priključkov.

Mlakarjeva kmetija Na Mlaki pravi zoologiski vrt v malem, prav sebostni hiši

HOTEL

KOMPAS HOTEL RIBNO
vas vabi
v soboto 5. marca
v torek 8. marca
na NA DRUŽABNO PRIREDITEV

Od 19. do 24. ure vas bo zabaval
ansambel REGATA.

Pripravili smo vam posebni
aranžma z večerjo in aperitivom ter
darilom za žene po 18.000 din.

Od 1. marca dalje igra v DANCING
BARU od 21. do 02. ure ansambel
REGATA. Rezervacije sprejemamo v
recepiji hotela tel.: 78-340 in
78-661.

**Vsem ženam iskreno čestitamo
za 8. marec!**

MALI OGLASI, OGLASI, OBVESTILA, OSMRTNICE

Prodam MLIN kladivar za peseck, zmagljivost 10 kub. m na uro in stroj za izdelavo betonskih blokov. Župan, Trboje 70 2779

Bravni TV gorenje, veliki ekran, star 10 let, prodam za 25 SM. Tel.: 69-746 2784

Prodam dobro ohranjeno SLAMOREZ-NICO super 900 z elektromotorjem in cevmi. Tel.: 45-179 2785

vozila

Prodam FIAT 126 K, zelo dobro ohranjen, letnik 1981. Tel.: 45-243 2429

Prodam pony ekspres, malo rabljen in črno-beli TV iskra jasna. Tel.: 28-745 2435

Prodam Z 750 SE, letnik decembra 1980 in črno-beli televizor gorenje 106. Brane Alič, Breg ob Bistrici, Križe 2446

Prodam R 4, letnik 1978. Benedikova 13/a, Stražišče 2447

Ugodno prodam Z 101, letnik 1976, registrirano do oktobra. Jakopić, Kurirska 8, Jesenice, tel.: 83-957 2676

Prodam Z 750, letnik 1975, prodam ali zamenjam. Tel.: 42-893 2789

Prodam Z 101, letnik 1980. Zlato polje 3/d 2772

Prodam FIČOTA, letnik 1981, dobro ohranjen. Berle, Dežmanova 4, Lesce 2775

Ugodno prodam 2 kosa levi BLATNIK za JUGO 45. Tel.: 50-898 2778

Prodam avtomatik, star eno leto. Šinkovec, Cesta talcev 6/a, Škofja Loka, tel.: 60-001 2781

**ČESTITAM K DNEVU ŽENA
VSEM LASTNICAM CANDY
STROJEV.****SERVIS CANDY
RAJKO KNIFIC**

Tončka Dežmana 4
KRAJN
Tel.: 38-540

Prodam dirkalno KOLO personal na 10 prestav. Tel.: 39-730, po 19. uri 2789

Prodam MOTOR TL 14, dobro ohranjen. Hafner, Lom 3, tel.: 51-442 2797

Z 101 mediteran, 1300 ccm, generalno obnovljena, prodam. Sokolov, Huje 1, Kranj 2802

Prodam SUZUKI 125 RM cross, letnik 1981. Kranj, Ljubno 60 2807

Prodam APN 6. Tel.: 51-281 2808

Zelo ugodno prodam nevzeto MAZ-DO 1200 (motor v okvari) z mnogo rezervnimi deli. Tel.: 57-036 2813

Prodam Z 750, prvi lastnik. Vsak dan popoldan. Lahovče 21 2814

Prodam GOLF, letnik 1981. Tel.: 37-868 2817

Poceni prodam neregistrirano Z 101, letnik 1974, v voznem stanju. Tel.: 83-616, popoldan 2820

Prodam osebni avto znamke GOLF, letnik 1980. Ogled možen vsak dan od 18. do 20. ure. Sitar, Krize pri Tržiču 20 2827

Prodam Z 101, letnik 1981. Tel.: 77-006, popoldan 78-448, popoldan 2830

GUME 175 SR 14, ugodno prodam. Tel.: 24-219 2831

stan.oprema

Ugodno prodam novo PEČ emo central za centralno kurjavo 10 odstotkov cene. Tel.: 26-114, Cesta na Brdo 38 2358

novejšo otroško posteljico z jogi vložkom, športni voziček in tricikel, prodamo. Tel.: 35-197 2431

Ugodno prodam ŠTEDILNIK koloerx. Tel.: 25-587 2432

Prodam otroško posteljico z jogijem. Žula, Tončka Dežmana 8, Kranj, stanovanje 78 2437

Prodam OMARO za dnevno sobo z mizo in rabljen kavč. Tel.: 39-914 2439

zaposlitve

Če želite postati HONORARNI ZA-STOPNIK MLADINSKE KNJIGE se ja-vite TAKO! Šifra: PERSPEKTIVNA ZALOŽBA 2750

Gostilna v bližini Medvod, zaposli mlajšo upokojenko za pomoč v kuhi-nji, hrana in stanovanje v hiši, ostalo po dogovoru. Tel.: (061) 611-242 2826

živatl

Prodam JARKICE, Golniška cesta 1, Kokrica, Kranj

Prodam svetlo lisastega bikca starega 10 dni. Tel.: 80-203 2425

Prodam 6 tednov, staro teličko simen-talko, Franc Vrhunc, Zasavska 41, Kranj Orehek 2428

Prodam TELIČKO, staro štiri tedne. Grašič, Podbrezje 72 2440

Prodam rjava JARKICE, Jurij Stanonik, Log 9, Škofja Loka 2532

Prodam 9 mesecev stare KOKOŠI nesnice. Strahinj 38, Naklo 2534

Prodam dva PRAŠIČA 80 kg. Jesih, Finžgarjeva 9, Javornik 2593

Prodam svetlo lisastega BIKCA starega 10 dni. Tel.: 80-203 2767

Prodam 10 dni starega BIKCA simen-talka. Brezje 42 2796

**CVETLICARNA
MAK**

Cenjenim strankam
čestitamo ob prazniku Dan
žena

BEGUŠ HELENA ZLATO POLJE 12 B

SE PRIPOROČAMO

Prodam TROSED in dva fotelja ter številnik (4plin, 2 elek.). Tel.: 75-665 2449

Prodam kombiniran ŠTEDILNIK (2,2), nerabljen. Rihar, Tekstilna 2, Kranj 2774

Prodam malo rabljeno kombinirano kopalniško PEČ. Tel.: 47-488 2776

Poceni prodam sedežno garnituro. Mesarič, Staretova 36, Kranj 2790

Prodam KAVČ in dva fotelja. Tel.: 35-496 2791

Prodam nov ŠTEDILNIK gorenje (4 elek. 2 plin). Tel.: 74-285, po 17. uri 2793

Ugodno prodam dva raztegljiva KAV-CA. Primoz Malovrh, Frankovo nas. 72, Škofja Loka 2812

Novo trajnožarečo PEČ za centralno ogrevanje feroterm 25 KW in solarni BOJLER TVT 302 SK, prodam za 15 odstotkov cene. Tel.: 51-130, dopolnil 2795

Talne obloge (itison, tapison) UČIN-KOVITO čistim s posebnim strojem in kemičnimi sredstvi. Tel.: 25-089 2426

Prodam 10 dni starega BIKCA in ŽA-MANJE. Čirče 24 2805

Prodam dva TELETA bikca, stara 7 dni. Petrič, Trata 1, tel.: 42-431 2806

Prodam KOKOŠI za zakol. Oman, Zmijec 12, Škofja Loka 2823

Prodam manjše in večje PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka

Vstavljamo raznobarvne ROLETE, HI-TRO IN POSEN! Tel.: (064) 76-182, in 2493

Izvajam demit FASADE, SILKOPLESKARSTVO Bižant, tel.: 39-552 2512

VODOINSTALACIJO na novi hiši, tudi razne predelave, vam naredi OBR-TNIK. Tel.: 28-427 2692

Izdelujem SNEGOLOVE za vse vrste kritin. Tel.: 75-504, dopoldan 2811

Vzamem v najem GARAŽO na Planini. Tel.: 34-940 2782

Prodam KOČO 2,5 x 2 m. Tel.: 21-889 2792

Če ste upokojeni, pa nimate stanovanje ali zaradi neurenjnih družinskih razmer, lahko pridej na deželo za manjšo pomoč. Šifra: OBOJESTRANSKA ZADOVOLJSTVO 2795

Iščem VARSTVO za 19-mesečnega otroka. Piškar, Šorljeva 19, pridej po 18. uri 2803

OSTALO

Vzamem v najem GARAŽO na Planini. Tel.: 34-940 2782

Prodam KOČO 2,5 x 2 m. Tel.: 21-889 2792

Če ste upokojeni, pa nimate stanovanje ali zaradi neurenjnih družinskih razmer, lahko pridej na deželo za manjšo pomoč. Šifra: OBOJESTRANSKA ZADOVOLJSTVO 2795

Iščem VARSTVO za 19-mesečnega otroka. Piškar, Šorljeva 19, pridej po 18. uri 2803

Usoda, kako kruta si z nami,
da nam jemlješ najdražje.

Pogreb bo v torek, 1. marca 1988 ob 16. uri v Radovljici.
Ohranimo jo v lepem spominu

Zalujoči: mož Janez, hčerka Murka, zet Zdravko, vnuk Blaž, sestre Pavla, Marija, Štefka, Danica z družinami in ostalo sorodstvo

Radovljica, Ljubljana, Kranj, Preddvor

MILKA PRISTAVEC
roj. Prešeren

Pogreb bo v torek, 1. marca 1988 ob 16. uri v Radovljici.

Ohranimo jo v lepem spominu

Zalujoči: mož Janez, hčerka Murka, zet Zdravko, vnuk Blaž, sestre Pavla, Marija, Štefka, Danica z družinami in ostalo sorodstvo

Radovljica, Ljubljana, Kranj, Preddvor

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradeda, brata in svaka

JOŽETA POLJANCA

roj. 18. 3. 1920 na Bohinjski Beli, z Bleda, Valvazorjeva ul. 4

se dr. Zoniku in ostalim zdravnikom ZD Bled najlepše zahvaljujemo za vso skrb in pomoč v času njegove bolezni. Premalo pa so besede zahvale za nesebično skrb, pomoč in vso tolažbo, ki sta nam jo v teh težkih dneh nudili dobrsi sosed Kadunčeva in Urbančičeva. Iskrena hvala tudi vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem, znancem in sodelavcem za podarjeno cvetje, izrečena pisna in ustna sožalja ter številno spremstvo ob zadnjem slovesu. Prisrčna zahvala tudi g. župniku Potocniku za obiske na domu in opravljen obred ter bratom Zupan za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste v teh težkih dneh čutili z nami.

Zalujoči: žena Ančka, hčerke Jožica, Ani, Meta z družinami, sin Jože z Vanjo in Nejcem, sestre Jela, Anica, Mara, Draga in brat Lovro z družinami ter ostalo sorodstvo.

Bled, Javornik, Bohinjska Bela, Celovec, Arlington, Abillene

V SPOMIN

Kako bi dihal rad,
poslušal, gledal, sedel med
vami,
katero vmes povedal,
pa me tišči teptan,
nad mano grob preran.

**MARJANU
KRIŽNARJU**

1. marca mineva dve leti, odkar odšel si tja, kjer ni trpljenja in gorja. Iskrena hvala vsem, ki obiskujete njegov grob, ter prižigate svečke.

VSI NJEGOVI

Stražišče, februarja 1988

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je v 58. letu starosti zapustila naša sestra in teta

**ALOJZIJA
BENEDIK**

iz Pozima št. 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v teh treh letih pomagali, nam stali ob strani, izrekli besede sožalja in jo tako številno spremili k zadnjemu počitku. Hvala tudi vsem za darovanje cvetje in DO Alpes za podarjen venec. Iskrena h

Meritve bodo povedale, ali so krajanji upravičeno nestrpni do Termike

Sredi marca vklop čistilne naprave dimnih plinov

Skofja Loka, 24. februarja — Direktor traške Termike Janez Deželak je na večerajšnji seji škojeloškega izvršnega sveta povedal, da bo čistilna naprava dimnih plinov začela poskusno obratovati 15. marca, ko bodo strokovni inštituciji poverili tudi stalne meritve onesnaženosti zraka.

Izvršni svet je namreč obravnaval že šesto trimesečno poročilo Termike o uresničevanju tehnološko-ekološke sanacije proizvodnje kamene volne na Trati, za kar ji je škojeloška skupščina naložila rok zadnjih dan preteklega leta.

Res je, da Termika nekoliko kasni. Mali, 25-metrski dimnik, na katerega sta priključena filtra trdičnih komor obeh proizvodnih linij, je bil sicer postavljen decembra, vendar pa niti za dimnik niti za prenovljeno drugo proizvodno linijo Termika zaradi pritožbe krajevne skupnosti Sv. Duh na izdajo gradbenega dovoljenja še nima uradne zeleni luči. Krajevna skupnost je namreč uspela postati stranka v postopku, kdaj bo sodni spor rešen, pa se še ne ve.

Kot je rečeno, Termika zamudja tudi s čistilno napravo dimnih plinov in 50-metrskim dimnikom. Tehnični prevzem je bil pred mesecem dni, vendar bo po-

odpravi nekaterih pomanjkljivosti naprava začela poskusno obratovati šele 15. marca.

Na pomlad se odmika gradnja protihrupne ograde med vzvratno napravo in hitrim železniškim tirom, v tem letu pa naj bi v Termiki našli tudi primereno tehnološko rešitev za nadaljnjo sanacijo žveplovega dioksiда.

Odbor za vprašanja varstva okolja pri izvršnem svetu ji priporoča, naj prouči možnost uporabe kakovostenjskega koksa oziroma nadomestitev koksa z zemeljskim plinom.

Konec tega leta bodo meritve okolja vsekakor že pokazale učinek tehnološko-ekološke sanacije proizvodnje kamene volne na Trati. Občinski komite za družbeno planiranje in urejanje prostora predlaga za opravljanje meritve Zavod za zdravstveno varstvo Maribor. Meritev naj bi vključevala tudi imisjske koncentracije prašnih delcev. Šele tedaj bo mogoče tudi pošte-

no presoditi, ali so krajanji Trate in Sv. Duha še upravičeno nestrpni do svoje neljube sosedje ali pa je brezkompromisna zahteva ljudi od Sv. Duha po zaprtju tovarne kamene volne neodgovorna.

V obeh krajevnih skupnostih so brž po novem letu opozorili na predlanski skupščinski sklep in Termikino zamujanje. Očitek je bil pričakovani. Termika je predstavnike občinskih organov in obeh krajevnih skupnosti povabilo na pogovor o tem, kaj je naredila, česa ni, zakaj ne, kako naprej, skratka, želela je razbiti vse dvome. Ljudje s Trate so prišli, od Sv. Duha so zadnji dan odpovedali sodelovanje, češ da datum srečanja ni bil usklajen. Kakorkoli že imajo prav v svojih očitkih, spodbilo bi se vendarle počakati na rezultate meritve, preden bi Termiki zategnili zanko.

H. Jelovčan

Novinarski večer v Cerkljah

Kranj, 1. marca — Prireditve, ki jo tokrat pripravljamo s predstavniki krajevne skupnosti Cerkle, bo prva po dolgih letih, ko smo novinarske večere na Gorenjskem že prirejali in prvi od letos načrtovanih tovrstnih večerov. Tokrat naj vam izdamo le to, da bi prireditev zanimiva in tudi zabavna, zato si rezervirajte čas 11. marca ob 19. uri, da se bomo srečali v Domu v Cerkljah. In zakaj ravno v Cerkljah? Lani so v krajevni skupnosti Cerkle in v sosednjih krajevnih skupnostih na cerkljanskem veliko naredili. Gre torej za priznanje, ki ga bomo v Gorenjskem glasu posled redno pododelovali.

A. Z.

Temeljna kandidacijska konferenca v Lomu

Podpora evidentiranim, predlog: Dolfe Vojsk

Lom, 27. februarja — Prav je, da je med evidentiranimi za vodilne funkcionarje v republiki in občini več možnih kandidatov, res pa je tudi, da vsakdo lahko pokaže svoje sposobnosti in odgovornost do dela že prvo leto po izvolitvi, so poudarili na temeljni kandidacijski konferenci v Lomu v tržiški občini v soboto zvečer.

Brez posebnih pomislekov in razprave so na konferenci podprtli možne kandidate za vodilne funkcije v občini in v občinskih sosisih. Pri evidentiranih možnih kandidatih v republiki pa so ob podprtvi evidentiranih za predsednika predstavstva še posebej izpostavili Janeza Stanovnika in Marka Bulca in potem kot možnega kandidata predlagali še Dolfeta Vojska. Kot direktor Elana je nedvomno dokazal svoje sposobnosti, gospodarstvo pa je danes tisto, ki je v veliki zagoni. Podprli so tudi vse evidentirane za člena predstavstva, prednost pa so dali dr. Ernestu Petriču in dr. Matjažu Kmeču.

V nadaljevanju pa so se v razpravi najdlje zadržali na nekaterih krajinskih problemih. Kar zadeva gradnjo elektrarne v Lomu, so opozorili, da je potrebno nadaljevati z rekonstrukcijo ceste in to ne le do cerkve, marveč najmanj do Doma družbenih organizacij. Podprli so prav tako program izgradnje sedmih transformatorskih postaj na območju krajevne skupnosti po tej akciji pa jih čaka tudi izgradnja razvodnega omrežja. Gleda načrtovanje gradnje trgovine v Lomu pa so poudarili, naj odgovorni v občini in v krajevni skupnosti pospešijo priprave. Med pomembnejšimi akcijami letos v krajevni skupnosti pa naj bi bila tudi obnova poda v Domu družbenih organizacij v Lomu.

Grega Vozelj: »Strežem činar, pivo, sok. Čeprav ne bom natakar — odločil sem se za strojništvo — je poskus zanimiv. Šola bi lahko organizirala še več podobnih akcij, ki popresti vsakdanji utrip.«

Helena Strniša, predmetna učiteljica gospodinjstva v osnovni šoli Staneta Zaginja: »Misel se je porodila lani, ko smo v aktivu učiteljic gospodinjstva sklenile, da moramo našo dejavnost prikazati navzven. Za pravilo slovenskih narodnih jedi sem se

GORENJSKI GLAS glas za vas

Obtožni predlogi za novinarja

Žalitev SFRJ

Pretekli teden sta odgovorni urednik Mladine Franci Zavrl in publicist Andrej Novak prejela obtožna predloga. V teh primerih gre za objavljene sestavke, ki se nanašajo na Branka Mamula oziroma JLA.

V času pripravljanja intervjuja s Francijem Zavrlom, odgovornim urednikom Mladine, ki je bil objavljen v Gorenjskem glasu pred tednom dni, smo mu med ostalim zastavili tudi vprašanje, ki se je nanašalo na uvodnik letosnjene Mladine šeste številke z naslovom »Mamula go home«. V odgovoru nam je Zavrl zatrdil, da se o morebitnih obtožnih predlogih zaenkrat govoriti samo po ovinilih, uradnega pa ni še nič.

V tem času smo potem lahko v jugoslovanskem dnevнем časopisu zasledili celo vrsto bolj ali manj ostrih člankov, ki so poročali o sejah različnih forumov, kjer je bila javno izrečena kritika pisanih nekaterih slovenskih časnikov o JLA, po sebi Mladine.

Z 22. februarjem sta datirani obe vabilu obdolžencu, Franciju Zavrlu. Prvi obtožni predlog ga bremeni za že omenjeni članek Mamula go home (podpisano »Uredništvo« (kršitve 157 člena KZ SFRJ (žalitev SFRJ — predvidena zaporna kazen od treh mesecev do treh let). Druga obtožnica za članek v sedmi Mladini številki z naslovom »Pozor!« pa ga bremenji kršitve 107. člena KZ SRS (obrekovanje — predvidena denarna kazen ali zapor do enega leta).

Obtožna predloga, ki ju je podpisal javni tožilec Boris Stadler, bosta svoj javno osvetlitev doživel na razpravi ljudljenske enote Temeljnega sodišča na Tavčarjevi, v torek, 8. marca dopoldan.

Vine Bešter

Zasedanje kranjske skupščine

Resolucija in Telematika

Kranj, februarja — V sredo, 2. marca ob 15. uri se bo sestala kranjska občinska skupščina, ki ima na dnevnem redu nekaj zelo pomembnih točk. Delegati bodo sprejemali letošnjo resolucijo o uresničevanju tekočega srednjoročnega plana, ki bo kot vse kaže prav tako doživel nekaj sprememb. Obravnavali bodo informacije poslovanju Iskre Telematike in predlagati, kako so bili uresničeni skupščinski sklepi v zvezi s problematiko gostinstva in turizma v kranjskih občinah. Na dnevnem redu je še spremem odloka o letošnjem občinskem proračunu ter odloka o povprečni gradbeni ceni stanovanj in povprečnih stroških komunalnega urejanja zemljišč na območju kranjske občine.

GLASOV TELEFON

Ob obisku vodje skupine Don Juan, se dan kasneje, v četrtek, 3. marca, po zadnjih informacijah obeta že nov dogodek. Od 16. do 18. ure bo namreč v Šifrigerjevi pizzeriji za točilnim pultom in prvo uro za telefonom 26-555, znana Slovenka z malih zaslova Miša Molka. Miša bo tako kot dosedanji gosti na razpolago za klepet, strežbo, avtograme...

V. B.

Predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica je sklenilo:

Pavel Žerovnik tretji možni kandidat za župana

Radovljica, 25. februarja — Predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica, 25. februarja — Predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica (sestalo se je na pobudo občinskega komiteja ZKS) je na četrtkovih izredni seji sklenilo, da se v predlog možnih kandidatov za predsednika občinske skupščine poleg Marka Bezjaka in Jožeta Rehca uvrsti še Pavel Žerovnik, sicer predsednik radovljiskega izvršnega sveta. Predsedstvo je tudi predlagalo, naj bi zaradi tega Žerovnika najkasneje do 16. marca, ko bo občinska kandidacijska konferenca, razrešili sedanje funkcije, hkrati pa je pozvalo temeljna okolja, naj začnejo z evidentiranjem kandidatov za predsednika in za člane izvršnega sveta. Do izvolitve novega predsednika izvršnega sveta naj bi to funkcijo opravjal eden od članov iz se danega sestava.

Pobudo, da bi Pavla Žerovnika uvrstili med možne kandidate za župana, je dal občinski komite ZKS, ki je na seji namenjeni logom komunistov in drugih pri uresničevanju ciljev gospodarskega in družbenega razvoja, razpravljal (pod točko razno) o možnih kandidatih za župana. Komite je ocenil, da so v dosedanjih volilnih postopkih formalna pravila prevladovala nad vsebinskimi kriteriji oz. nad tem, koliko lahko možni kandidati priponomorejo s svojo strokovno usposobljenostjo, poznavanjem razmer v občini in z osebnostnimi kvalitetami k uresničevanju vsebinskih nalog.

Žerovnik je bil sicer evidentiran za predsednika občinske skupščine, vendar pa ga na skupni seji predsedstev občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta niso uvrstili med možne kandidate, ker nima delegatske baze. Po ra-

zrešitvi s funkcije predsednika izvršnega sveta mu bo bazo možne zagotoviti; volilna pravila pa tudi dopuščajo, da je na občinski kandidacijski konferenci kot možni kandidat tudi evidentirani, ki sicer še ni delegat, vendar pa na dan konference že razpisane zanj v temeljnem okolju volitve v delegacijo.

Člani predsedstva so na četrtkovih seji soglašali, da je Žerovnik primeren kandidat za župana, več pripomb pa je bilo na postopek oz. na nekaj zapoznalo pobudo občinske organizacije ZK, ki je imela možnost predlagati kandidat, ki je na skupni seji predsedstev sindikata in socialistične zveze. Predsednik občinske konference SZDL Anton Tomanc se ni strinjal, da so v dosedanjih volilnih postopkih formalna pravila prevladovala nad vsebinskimi; res pa je, da je dejal, da so se po "odstopu" enega od možnih kandidatov pojavile že

lje, da bi imeli na listi več kandidatov. Sekretar mladinske organizacije Rafael Podlogar je menil, da je mogoče predlagati nove kandidate na občinski in na temeljni kandidacijski konferenci in da zato ni razloga, da bi se v volilni postopek vmešal občinski forum oz. katerakoli družbenopolitična organizacija, saj vsak tak poskus (lahko) pomeni bolj ali manj prikrito "kadrovsko kuhanje". "O kaktšniki "kuhini" ne moremo govoriti, govorimo lahko le o večji demokratičnosti, saj se bodo delegati občinske kandidacijske konference lahko odločali med tremi "kandidati," je odvrnil sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS Vasilij Koman.

Radovljiske volitve predsednika občinske skupščine znova potrujejo, kar smo že večkrat poudarili — naš volilni sistem je preveč zapleten in ga bo treba čimprej poenostaviti.

C. Zaplotnik

GLASOVANKA

Dopoldne v šolski restavraciji

Kranj, 29. februarja — Precej nenašadno vodilni s svojemu četrtkovemu navodilovom dnevu osmošolci iz osnovne šole Staneta Zaginja. Dopoldnev v šolski restavraciji so rekli turistično-gostinski dan, izpeljali pa so ga s sodelovanjem poklicnih gostincev iz kranjskih Živil in članov turističnega društva.

Ekipa šolskih kuharjev je pripravljala stare slovenske jedi: siroke in orehove štruklje, kompot iz suhega sadja, budel in fižolovo solato, medtem ko so njihovi vrstniki pod vodstvom strežnikov iz Živil vadili, kako se streže gostom. Kajti krona delovnega dneva je bila »restavracija« v šolski telovadnici, kjer so učenci gostom najprej postregli s kruhom in soljo, nato pa jih posedli za mize. Po zvezkih šolskega domačega ansambla so spretni mladi strežniki prinesli, kar so pripravili kuharji. Svedeti pa ni bila samo pojedinačna, kar zasluži hvalo. V telovadnici so bili razstavljeni turistični prospekti, karte in razglednice Gorenjske, spominki, stari predmeti, knjige o Kranju, pribor za strežbo, pogrinjki, skratak domiselnega, zanimivo, poučno.

odločila, ker jih učenci bolj malo poznajo. So delovalo je vseh 140 osmošolcev; nekateri pri postavljanju razstave, cvetnih aranžmajih, nekateri so pisali raziskovalne naloge o slovenskih narodnih jedeh, drugi so kuhal, treći stregli. Bala sem se, kako bodo sprejeli novost, vendar so bili navdušeni.

Nataša Petrič, osmošolka: »Danes sem strežnica. Dopoldne smo vadili, da pri mižah ne bomo preveč nerodni. Nimam posebne treme, priznam pa, da je zamě skoraj vse novo. Tudi strežba zahteva mojstra. Sirove in orehove štruklje smo že poskusili. Izvrstni so!«

Ivan Demšar, direktor Živila tozd Gostinstvo Kranj: »Podobno smo sodelovali že s tržiški mišolami, v Kranju smo tokrat prvič. Radi smo se odvzeli povablu, saj smo prepričani, da so take akcije najboljše poklicno usmerjanje učencev in da se bo morda le kateri več odločil za kuharja ali strežnika in sprejel našo štipendijo. Dobri domači gostincev manjka.«

Andreja Badalič: »Od poklicne strežnice sem se danes ogromno navedla. Nisem, na primer, vedela, kako neše dva krožnika hkrati, ne da bi kaj stresla ali razbila. Taki dnevi kot je današnji so super! Česa podobnega bi se lahko domislil tudi pri drugih predmetih.«

H. Jelovčan Foto: F. Perdan

Na gorenjskem kvizu o kmetijstvu zmagala ekipa Sloga — Živnorješko veterinarski zavod Gorenjske in občinska konferenca ZSMS Kranj sta v nedeljo priredila na Visokem kvizu Mladi in kmetijstvo. Med devetimi ekipami mladih zadružnikov iz vseh gorenjskih kmetijskih zadrug je zmagala Sloga Kranj, za katere so tekmovali Mateja in Jožeta Zlate s Praš in Tomaž Ažman s Suhe. Druga je bila ekipa Sore Žiri (Karla in Pavel Dolenc ter Tone Kokalj), tretji pa so bili mladi zadružniki tržiške zadruge (Gregor, Slibr, Anton Zupan in Primož Gros). Zmagovalna ekipa (na sliki) bo zastopala Gorenjsko na republiškem tekmovalju, ki bo 16. marca.

— C. Z.